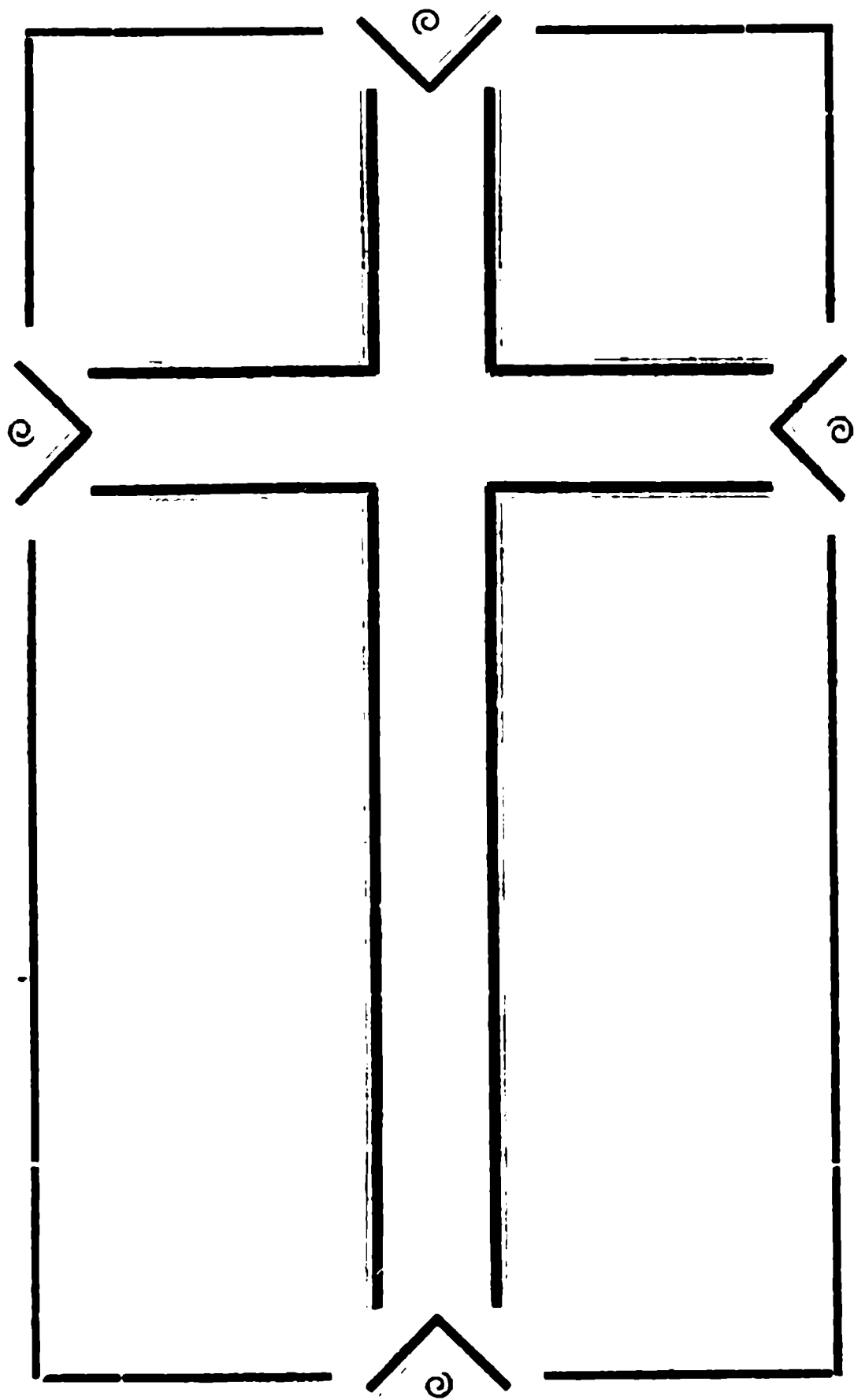

KŘÍŽ V LIMPIAS

Chrám v Limpas.

KŘÍŽ V LIMPIAS.

Přeložily Školské sestry O. S. F.
na Král. Vinohradech, Korunní třída 4.

Konver

Druhé, rozšířené vydání.

1 9 2 3.

Nákladem vlastním.

Tiskem arcibiskupské knihtiskárny v Praze.

Nihil obstat.

Pragae, 1. Junii 1922.

Josephus Hronek,
censor.

Imprimatur.

Pragae, 8. Junii 1922.

N. E. 7784.

† Dr. Antonius Podlaha,
episcopus Paphiensis,
vicarius generalis.

Stručné dějiny.

Limpas, osada asi o 1500 obyvatelích, leží v rozkošné poloze v severním Španělsku při zálivu Biskajském. Ode dne 30. března 1919 nesčetní poutníci obrátili kroky k tomuto odlehlému městečku. Podle zpráv vdp. faráře limpiaského, Edvarda Miqueli, navštěvují nyní denně Limpas asi 3000—4000 osob ze všech končin Evropy i Ameriky a 40—50 automobilů přiváží návštěvníky až z Paříže, Bayonu a Biarritz, takže od roku 1921 převýšilo množství tam putujících počet poutníků do Lurd. A co vábí do Limpas všechny ty zbožné poulníky? Starobylý chrám z XV. století se zázračným křížem nad hlavním oltářem. Proslulý kříž ten sluje „El Santo Cristo de la Agonia“, to jest „Božský Kristus ve smrtelném zápase“, poněvadž představuje našeho Spasitele ne mrtvého, jak obyčejně bývá zobrazován, ale mučeného všemi hrůzami smrtelnými, než dodýchal na kříži. Neobyčejné úkazy a zázračné zjevy na tomto kříži, jichž stále jsou svědky četné osoby každého stavu i věku, udržují španělský lid, a to věřící i nevěřící, ve stálém, mocném vzrušení.

Jest zajímavou skutečností, že před událostmi poslední doby osada Limpas i její kříž byly i ve Španělsku poměrně málo známy. Kříž sám byl sice vyhlašován za mistrovské

dílo řezbářské, ale poněvadž jest ve Španělsku tolik uměleckých pokladů, nebyla zvláštní pozornost věnována ani jemu.

Celá historie opředena jest kolem kříže toho. Asi uprostřed 18. století byl majetkem Piedra Bernalesa, zámožného a váženého šlechtice v Cadizu, pobřežním to městě. Rodištěm onoho pána bylo však Limpias. V té době asi byl Cadiz ohrožen mořskou povodní. Mocné vlny vystoupily daleko z obyčejných hrází, až zasahovaly i hradby a nejbližší domy městské, hrozíce zkázou a zničením.

Zděšení obyvatelé nemohli už doufati v lidskou pomoc, utekli se tedy k Bohu, všemohoucímu vládci moře. Se svatými obrazy a sochami, jež uctívali zvláštní vroucí úctou, šli v prosebném průvodu ohroženými částmi města. Vše nadarmo. Rozběsněné a ječící vlny valily se blíž a blíže.

V této hrozné chvíli šli staří i mladí, šlechtici i prostý lid v nově uspořádaném průvodu přímo k zuřícím proudům. Tentokrát šlo v čele několik statných mužů, nesoucích zmíněný kříž. S ním pronikli odvážně, pokud bylo možno, do rozbouřeného moře a postavili jej tam doprostřed vod. Ejhle! Rozpěněné vlny náhle ustupují. Nabyvše tím nové odvahy, postupovali s křížem dál a dál, a moře ustupovalo, poslušno jsouc svého Pána a Stvořitele. „Zázrak, zázrak!“ volají davy se slzami díků i úžasu. Radosti obyvatelů nelze popsat. Na naléhavé proshv lidu občanské i vojienské úřady v Ca-

dizu poprosily majitele kříže, aby jej daroval k veřejnému uctívání, neboť jej dosud měl ve své soukromé kapli. Splnil jejich prosbu tím, že kříž daroval kostelu v Limpias, svém to rodišti.

Jaké zázraky se dějí na tom kříži?

Tělo Kristovo na kříži jest vyřezáno ze dřeva. Velikost zázraků záleží v tom: Božský Kristus jako by oživoval, a čelní diváci vidí jeho utrpení, jeho smrtelný zápas a smrt právě tak, jak se tajemství jeho umučení dalo na Kalvarii.

Chvílemi pohybuje smulným svými očima, chvílemi obrací hlavu trním korunovanou různými směry, pak zase otvírá a svírá vyprahlé a žhavé rty. Výraz božské jeho tváře mění se tak, že až k slzám dojíká; přechází z obyčejné barvy do nachova, z nachova do popelavě šeda až ke zsinalosti smrtelné. Studený pot pokrývá tělo. Světle červená krev kape z ran, jmenovitě zpod trnové koruny a stéká zvolna po tvářích, ramenou a prsou. Rozevřenými rty lze viděti v ústech plno pěny a krve a chvílemi proudem tryská krev ze svaté rány v jeho boku. Nevěřci i hříšníci padají na kolena, jsouce obráceni na víru. Lidé, stížení nevyhojitelnými nemocemi, náhle se uzdravují a dosahují vyslyšení proseb, obracejíce se ke kříži s plnou důvěrou.

Budiž však zdůrazněno, že Kristus nemůže již trpěti a umírali, neboť dle slov svatého

Pavla (Řím. 6, 9) „Kristus vstav z mrtvých, neumírá více“. Na tyto zázračné projevy v Lempias nutno proto hleděti jako na to, co vymyslíla nekonečná láska a nepochopitelné milosrdenství našeho ukřižovaného Spasitele, aby přiměla srdce naše ke kající lítosti, lásce a soucítu.

Zvláštností tohoto zjevu jest, že někteří z přítomných vidí zázrak zcela zřetelně a jasně, kdežto jejich sousedé nevidí na Kristu ani nejmenší změny. Byly vysloveny všechny možné domněnky: optický klam, iluze, předrážděné zrakové nervy atd. Pověra a sugesce jsou tu vyloučeny, neboť ti privilegovaní diváci, t. j. ti, kteří vidí ony zjevy, jsou velikou většinou lidé „silného ducha“, kteří nevěří ani v zázraky, ani ve svět nadpřirozený, a které vede do Lempias buď záliba v umění nebo zvědavost a často i chuť, pobavili se pohledem na „hysterické“ lidi. A právě tito volky nevolky přiznávají, že se tam zjevuje moc nadpřirozená. A mnozí z nich bývají tak dojati, že musí ve mdlobách býti vyneseni z chrámu, jiní hlasitě vyznávají svou víru a vyprošují si odpuštění.

Zahleď-li se déle na Ukřižovaného, řekl bys opravdu, že pohybuje očima a rty; tak mocně dojíma svou uměleckou krásou i zbožností, kterou pohled naň v duši vyvolává. To však naprosto nestačí, aby někoho přesvědčilo, že zázrak viděl, tím méně pak, aby se odvážil veřejně tvrditi, že jej spatřil. Ti však.

kdo jej opravdu vidí, nemají nejmenší pochybnosti: vidí živoucí tělo, vidí tvář umírajícího a na ně hledícího. Vidění trvá často po celé hodiny a proto je i dojem tak hluboký a tak zázračná obrácení se dějí. Kdo si přejí dosvědčili tyto zázraky, jež sami viděli, zapisují svá jména v sakristii kostela limpiaského.

Zázraky se opakují až ku podivu často: časem však přece po celé dny se nedějí. Ale od památného 30. března jest po celý den ve chrámě plno zbožných věřících. A nejvíce svědků mají zázraky hlavně ve dnech, kdy četní poutníci přicházejí do Limpas. Na sta zbožných osob vidí často zázraky současně, někdy pouze lidí několik a mnohdy také jich nevidí vůbec nikdo.

Všechny ty divy vztahují se k utrpení a smrtelnému zápasu našeho Spasitele, umírajícího na kříži. Mnozí vidí jenom ten či onen výjev smutného toho divadla. Některým však a to jmenovitě lékařům a medikům bývá popřáno zříti celičkový postup mučivého umírání našeho Pána. Často se slává, že s různých míst chrámových věřící, kteří se nikdy před tím neviděli a nikdy spolu nemluvili, ohlašují si vzájemně nahlas zjevení utrpení Kristova. Téměř všem obyvatelům limpiaským dostalo se štěstí viděti zázraky svatého Kříže. Horlivý pastýř jejich, P. Eduardo Miqueli, marně bojoval po třicet let s jejich náboženskou vlašností a lhostejností. Svatý

Kříž však v kratičké době vynutil na nich na-
prostou proměnu života. Už v časných hodinách
ranních obstupují zbožně oltář, a stačilo-li
dříve 50 hostií na celé měsíce, nyní, dle slov
farářových, jest jich potřebí aspoň 1500 týdně.

Není jiného, plně uspokojivého vysvětlení
pro zjevy na svatém Kříži limpiaském, než že
je vynutila božská láska a dobrota k nám,
ubohým hříšníkům, na jeho všemohoucnosti,
aby nás Bůh, jenž jediný jest pramenem čas-
ného i věčného blaha, přivábil k sobě.

Pohled Kristův.

V knize „Qué pasa en Lempias?“ (Co se
děje v Lempias?) od D. Leopolda Trenora,
vydané ve Valencii roku 1920, líčí jakýsi red-
aktor dojem pohledu Kristova, jež sám viděl,
těmito úchvatnými slovy :

„U přirovnání s uchvacujícím pohledem
Kristovým jeví se vše, co kdy lidé o tom na-
psali, chladným, nicotným a bezbarvým. Jestliže
ty oči uprou na někoho svůj hluboký, proni-
kavý pohled, solva asi snese ostrý blesk, jímž
Kristus ho zasáhl. Ohnivým šípem proniká
duši a prozařuje její nejskrytější tajemství.
V hodinách svatého hněvu jsou ty oči straš-
livé, jejich pohled vše přemáhající a zdrcující.
Co mne se týče, viděl jsem v něm onen
ohnivý pohled, jímž božský Soudce jednou při
posledním soudu pronikne duši a jediným
tím popatřením celý život její zváží a posoudí.
Všechna má duševní bída, všechny mé hříchy

stály v jediném okamžiku přede mnou jako žalobci, aby mne pokořily a mně se vši strašlivou skutečností ukázaly všechnen můj nevděk k té svaté krvi, již Kristus byl za mne prolil.

V úžasném kontrastu s tím zazářil pak z týchž očí pohled plný mírnosti a dobroty, který dobývá srdcí, jakmile se na nešťastné, nemocné a na kající hříšníky upře. Paprsky milosti a smilování, soucitu a povzbuzení vycházejí pak z jeho očí a šíří kolem sebe kouzlo, jemuž nikdo neodolá. Pohled Páně prozařuje a prohřívá pak všechno, dává světlo rozumu, víru duši a lásku srdci. Hledíme pak na pozemský život s hůry a jeví se nám tak zcela jiným. Obzor věčných nadějí se rozjasňuje a nicotnými a opovržení hodnými připadají nám obličeje a starosti pozemské pouli. Pohled Kristův mění se v pohled otcovský a přátelský, i čteme v něm bolesti své vlastní; jeho oči, plné smutku a starostlivosti, upomínají nás na jeho utrpení, vyčítají nám naši zapomnětlivost a zároveň nás potěšují. Přemožena pravdou a láskou odevzdává se konečně duše u vědomí naprosté malomoci svému Spasiteli, vzdává se vlastní vůle a zřiká se vši lidské marnivosti. Viděl jsem, jak se jeho pohled nad námi šířil, až nás úplně obemkl, jako když slunce plnost svého světla nad námi rozleje. V tomto moři oslňujícího jasu vzlétá duše, zbavena jaksi tíže těla, bázlivě a stísněně vzhůru, ale složí brzy svá unavená křídla a marně hledí svou bídu za-

krýti. Při tom jsem se nijak necítil oslněn tou plností světla, nezmíral jsem také hrůzou a lítostí nad svou hříšností, neboť v téže době zakročilo dobrotivě a soucitně milosrdenství boží, jako když matka zahaluje bílou rouškou nahotu svého dítěte. Nemohl jsem se odtrhnouti, neboť všechna má bylost se vrhala s prudkou žíznivostí, s neodolatelnou touhou, s nadlidsky vášnivou dychtivostí na tuto jedinou Lásku, která sytí a nehasne, na tuto nejsladší Lásku všech lásek, která jest věčná. Když pak zázrak přestane, má člověk nepopsatelný pocit, jako když se ve snách dívá na krajinu, v níž všechny formy a barvy, nijak se neztrácejíce splývají v sebe a mění se v průhlednou mlhu. Všechn rozrušen a nesvůj vrací se pak do skutečnosti, když po celou hodinu mu bylo, jako by byl přenesen do oněch evangelických dob, kdy Ježíš procházel galilejskými dědinami, všechny nemoci uzdravoval a se vši bídou smilování měl“. (Vyňato z brožury prof. dra z Kleistů.)

Závažná svědectví.

Pravda a autentičnost těchto mimořádných zjevů v Lempias jest dosvědčena závažnými svědky.

Ndp. biskupovi z Pinar del Rio bylo dopráno uvidět celý průběh smrtelného zápasu našeho Spasitele. Jen stěží se odtrhl od nohou posvátného kříže. Spasitel se zjevuje jmenovitě lékařům, věrou slabým a nevěřícím lidem. Všechny ty podivuhodné zjevy byly dosvědčeny

pod přísahou od biskupů, kněží, řeholníků, lékařů, právníků, vojinů, žurnalistů i universitních profesorů. V sakristii chrámové jest již několik velkých knih, kdež jest zaznamenáno více než 8000 svědectví lidí různých stavů, kteří viděli zázraky na posvátném kříži; 2500 jest již přísahou stvrzeno. Dlužno však připomenouti, že jen asi desetina těch, kteří zázraky spatřili, vydala o nich písemná svědectví. Velmi mnozí našli v Límias cestu k Bohu.

Svědectví lékařů a mediků třetího, čtvrtého a pátého ročníku studií jsou napsána a vyjádřena vědeckými termíny a popisují dopodrobna všechny fáze a stupně svatého umírání přesně tak, jak je viděli na sv. Kříži.

Veliké zázraky ty plní radostí každého pravého katolíka, protože jsou důkazem nekonečné lásky Spasiteleovy k nám, ubohým lidem. Tyto zjevy jsou slavným triumfem pro naši svatou katolickou víru a církev. Zahanbují chladné, módní a svělácké názory dnešní nevěry, která si zasloužila odsouzení nebes.

Zahližejme se i my na Krista ukřižovaného, který visí na kříži v naší světničce, který trůní na oltářích našich kostelů! Náš pohled budiž pln něžné lásky a důvěry. Pln dobroty a odpuštění hledí na nás s kříže náš nejlepší, nás tak milující Přítel. V kříži jest spása časná i věčná; Křížem v Límias mluví Kristus řečí tak mocnou, že ji lze slyšeti po celém světě, jen kdyby svět ji slyšeti chtěl! Ta řeč a ten zázrak jsou tak pronikavé a tak dojemné, že

i hříšník sebe zatvrzelejší jimi bývá dojat a obrácen.

Kdy a jak začaly tyto zázraky?

Slyšte slova zkušeného misionáře, dp. Gaspara de Cebrones, kapucínského kvardiána v Coruře ve Španělsku, který napsal dne 22. října 1919 :

„V minulém postě konali dva kapucínští kněží z kláštera Montehano v Limpas svaté misie v kostele se svatým Křížem. Nic neobyčejného nebylo pozorovali po celou tu dobu, leda vzrůstající nával ke kázáním a mnoho úspěšné duchovní práce. Bylo to v poslední den svaté misie, 30. března. Pater Agatangelus měl závěrečné kázání. Náhle se zvedne drobné děvčátko, klečící vpředu lodi, a volá: „Velebný pane, Pán Ježíš se hýbe, Pán Ježíš se na mne dívá“. Děcko utišili, ale ihned povstává druhé a třetí a volají tatáž nebo podobná slova. Brzy i řada dospělých lidí ozývá se týmž způsobem — celé shromáždění propuká v kající a bolestný pláč nad svými hříchy a hlasitě si u Boha vyprošuje odpuštění a smilování. Prostá slova misionářova ustupují velkolepému a srdcem olřásajícím kázání, jež mluví náš umírající Spasitel sám ve svém smrtelném zápase na kříži.

Aby mohl zjistiti pravdu vidění, přistoupil druhý kapucín, P. Jalon, k soše a položil ruku na její prsa. K velikému překvapení

zpozoroval, když se dotkl sochy, že dlaň mu zvlhla, pokryta jsouc jako krůpějemi potu.

Od tohoto dne projevy živoucího Krista, „**Cristo vivente**“, v jeho smrtelném zápase se opakovaly často. Důsledkem jich bylo, že zaznamenány byly čelné a překvapující konverse. — Jedni vidí božského Krista, jak na ně upírá pohled plný lásky, který vyvolává v srdci jejich dojem až dosud nepoznaný a plný něhy. Jiným se dostává pohledu hněvivého, který je děsí až do hlubin duše. Ale v každém případě jest výsledek vždycky spásitelný.

Ke konci svých sdělení o zázračném Kříži P. kvardián dodal: **Z á z r a k y s e s t á l e o p a k ů j í.**

Většina katolických listů, měsíčníků, týdeníků španělských podává zprávu o těch zázracích téměř v každém svém čísle.

A listy nepřátel církve, volných myšlenkářů, liberálů, materialistů, socialistů a všech těch různých hlasatelů nevěry, co praví? Nic. Především se snaží umlčet tu věc podle svého starého zvyku, kdykoli jde o něco, co připomíná nadpřirozeno. Nepomáhá-li to a trvají-li zázračné zjevy dále, ba zasahují-li stále v širší kruhy a získávají-li Bohu stále více duší a utvrzují-li je u víře katolické, pozbývají své zdánlivé trpělivosti a klid jejich je u konce. Začnou zuřiti a hledí násilím nebo jinými nezákonnými prostředky potlačiti ty neobyčejné zjevy. Aby se tomu zabránilo, píše vdp. farář

Miqueli v listě svém z 18. července 1921, musí býti kostel i kříž dnem i nocí slřežen, neboť již na dvou kongresích, v Itálii totiž a v Mexiku, byly umluveny strašné svaťokrádeže a jiné nepřístojnosti k potupení tohoto místa.

Zázraky, pozorované na sv. Kříži.

K r e v k a n e s o b l i č e j e .

Z různých těch zjevů na sv. Kříži nebylo snad slavnostnějších, více imponujících a více uchvacujících jako ty, jež se udály ve středu 25. června 1919.

Poutníci z Torrelavega, Arenas de Iguna a Fraguas přišli do Limpias v počtu asi 4000. Duchovní správce v Torrelavega, P. Revuelta, měl zpívanou mši sv. u oltáře Santo Cristo de la Agonia. Chrám byl lidem přímo přeplněn. Na sta elektrických světel zalévalo proslor jasem. Solvaže mše sv. počala, zázrak se k nesmírnému úžasu všech opakoval. Lidé viděli, že socha nejen pohybuje očima a rly, ale že jiskra života kmitla se i nad tajemnou tvář a že krvavý pot začal kanouti se zarmouceného obličej. Je prostě nemožno aspoň přibližně vyjádřit, jak silné pocity a jak hluboký dojem vyvolal ten pohled v těch stech lidí, kterým bylo po-
přáno býti svědky zázraku.

Byli mezi nimi muži a ženy a děti z různých míst a různého věku, různého společenského

postavení a životního povolání, ale všichni viděli podivné zjevení přesně v téže formě.

Výkřik úžasu zahřměl prostorem a rozlehl se klenbami posvátné budovy. Většina prostě nedovedla ovládnouti svých pocitů a všichni podlehl hlubokému dojmu. Kanovník Iglesias prosil lid, aby se zdržel hlasitých projevů, ale marně, neboť hlas jeho zanikl ve všeobecném ruchu. Všichni pěli „Hymnu poutníků“ a „Smilování, ó Bože!“ Byla to chvíle nezapomenutelná.

Zatím co lid hleděl na zázračný zjev, zhasili elektrické světlo a tu zářivé paprsky slunce, pronikající barevnými okny, umožnily na zjevení se zhlížeti.

Oběti, jež zbožní poutníci přinesli, byly bohatě odměněny. Mnozí z nich volali s knížetem apoštolů na hoře Tábor: „Pane, dobře je nám zde býti“.

Hněvivý pohled božského Krista.

Z různých přísežných výpovědí a svědectví, jež potvrzují zázraky sv. Kříže, zasluhují tyto zvláštní pozornosti a to pro různost povahy i životního povolání svědků.

Jistý šofér přivezl svého pána a paní v automobilu do Limpas. Zatím co se oni v chrámě modlili a sv. Kříž uctívali, trávil volný čas před chrámem, tropě si smích z jejich dětinné víry a chvástaje se, že už dávno nevěří v nic. Neměl nijaké touhy do kostela vejít, ale nakonec vešel přece, jen aby se svým pánům

lacino a bez obětí zalíbil. S nestoudným a pohrdavým výrazem ve tváři zadíval se upřeně na sv. Kříž. Náhle padl k zemi smrtelně bled a hlasitě volal: „Odpusť!“ Božský Spasitel — jak muž později doznal — upřel přímo naň pohled, při němž mu krev stydla v žilách. Několik laskavých lidí jej zvedlo a doneslo do vozu, jež pak musel řídit majetník sám.

Božská tvář ozářena.

Anglický katolický laik vypráví o novém zázraku: „Ke konci zpívané mše svaté vykřikne dáma vedle mne stojící: „Hleďte, oči se pohybují na levo!“ Mnoho lidí — a já s nimi — se zvedne a přistoupí blíže k svato-stánku. A dáma volá v slzách: „Popařte, jak se dívá!“ Dvě jiné dámy pozorují totéž. Dáma mne chápe za rameno a volá: „Tady, pane, podívejte se!“ Já však nevidím ničeho jiného, než klidné tahy našeho Pána. Stojíme tam přes půl hodiny, a přece ze 40 přítomných osob pouze ony tři dámy v tu chvíli zázrak viděly. Ale náš Pán i mně prokázal milost, na niž nikdy nezapomenu. Několik dní později hned při začátku slavné mše svaté vidím, jak jakýsi obláček se zvedá, šíří a zahaluje nohy, pak tělo i ramena a konečně celý kříž s Kristem umírajícím, jen božská tvář zůstává v plném klidu svém a v plné kráse; současně pak všechno jest ozářeno silným, zlatým světlem.

Po několika okamžicích — nevím ani po kolika — obláček mizí, či spíše přechází a já to vidím tak jasně a zřetelně, jako vidáme oblak, přecházející přes slunce. Ke konci mše svaté vidím zase týž zjev, ale hledím naň nyní s větším klidem, třeba že se stejným údivem.

Později v hotelu, kde jsem bydlel, seděli čtyři kněží u stolu blízko mne. Mluvili hlasitě litující, že ničeho neviděli, až jeden z nich řekl: „Já jsem na počátku mše svaté viděl, že cosi jako mráček se zvedá u nohou Spasitelových, jak znenáhla to zastírá celé tělo, ramena, kříž celý, vyjma svatý obličej, který byl ozářen jasným světlem“.

Nemohl jsem se zdržeti. „I já jsem viděl totéž“, zvolal jsem vyskočiv, „a doufám i věřím, že to jest pouze počátek něčeho většího, co nám božský Pán popřeje uviděti“. Téhož odpůldne asi k 5. hodině uviděl jsem opět týž zjev a druhého dne pak tři zjevení jiná, jichž svědkem byli mi Pán ve svém nekonečném milosrdenství a dobrotě dopřál.

Svědectví lékařů a mediků.

Smrtelný zápas Páně.

Slyšme několik svědectví lékařů a studujících mediků. „Jednám pouze dle rady mnohých svých přátel“, píše lékař Heriberto de la Villa, „když uveřejňuji zázrak, jež jsem viděl. Činím to rád a z vděčnosti za milost, již se mi dostalo od Spasitele v Limpas. Chci zcela

prostě vyprávět, co jsem viděl na vlastní oči. Především však musím konstatovat, že má mysl nebyla pod vlivem žádného vzrušení, neboť jsem cestou v zázrak nevěřil. Při nejdojemnějším oddílu kázání, jež mezi mší svatou měl P. Vazquez, několik žen vykřiklo a volalo, že vidí zázrak. Tím moje pochybnosti jen ještě zesílely a já jsem byl jen ulvrzen v domněnce, že to všechno je pouhá fantasie a sebeklam a v tomto přesvědčení jsem z kostela odešel. Při obědě mne bratr můj ujišťoval, že viděl Krista, jak pohybuje očima. Ale ježto jsem se vzpíral uvěřiti, požádal mne, abych s ním šel ještě jednou do chrámu a to tím spíše, že tam bude jen málo lidí. Bylo asi půl páté odpoledne. Abych mu vyhověl, šel jsem a se mnou i přítel, který se tu náhodou s námi setkal. Solvaže jsem vkročil do kostela a pohleděl na Krista, viděl jsem, že pohybuje rty tak přirozeně, jako by mluvil. Podíval jsem se ještě pozorněji a viděl jsem, že obrací oči různými směry. Posadil jsem se v pravé lodi chrámu poblíž sakristie. Zase jsem se zadíval na božského Spasitele a uzřel jsem, jak hledí na opačnou stranu a pak jak pohlédl na mne strašlivým, pronikavým pohledem. Zachvěl jsem se a bezděky jsem sklopil zrak. Když jsem se trochu uklidnil, pohlédl jsem na něho opět a viděl, že se díval směrem napravo, skláněje a současně obraceje hlavu tak, že jsem mohl zahlédnouti zadní část jeho koruny. Opětne sklonil hlavu a pak

zaujal obvyklou svou polohu na kříži. Ještě jednou pak na mne upřel podobný pohled jako po prvé a to na mne působilo tak, že jsem musel z kostela odejít. To vše se sběhlo asi ve čtyřech minutách.

Mé rozrušení bylo tak veliké, že jsem se mohl vrátiti do kostela až k páté hodině a zadívav se pak na Krista, viděl jsem, jak jeho tvář i prsa znenáhla tmavě zmodraly. Jeho oči se obracely tu vpravo, tu vlevo, nahoru i dolů. Rty byly polootevřeny, jako by se mu těžko dýchalo. To trvalo asi 15—20 minut. Pozoroval jsem zároveň, že když se díval vlevo, pohled jeho jako by načas utkvěl na určitém bodě a že když hleděl dolů, víčka jeho se postupně klopila, až se úplně zavřela. Zároveň zavřel i ústa, zatím co se rozestřel po jeho tváři výraz bolesti a resignace, který mne nesmírně dojímal. Viděl jsem též, jak se mu nad levým obočím tvoří rána, s níž prosakovala krev a obočím stékala na oční víčko. Na to jsem novou krůpěj krve viděl padati zpod koruny a kanouti po tváři. Dále jsem uzřel, jak kane krev hojně zpod koruny na ramena, ale tváří se nedotýká. Rty se rozevřely více než dříve a bílá hmota, pění podobná z nich vytekla. V tom okamžiku vystoupil na kazatelnu kněz dominikán.

Božský Spasitel hleděl na něho upřeně asi 5—10 minut, pak zavřel oči i ústa a zůstal tak po celé kázání. Když kazatel končil asi slovy: „A nyní, božský Kriste umírající, dej

nám své požehnání“, Kristus otevřel oči, posmál se a sklonil hlavu, jako by nám žehnal. V témže okamžiku ptal se mne kdosi, chtěl-li bych odpřisáhnouti, co jsem viděl. Chtělo se mi říci ano, neboť jsem stále na zázrak hleděl, ale zdržel jsem se a uvažoval, bylo-li by to radno či ne. Tu jsem uviděl, že božský Kristus, jenž jako by mi chtěl dokázati vše, (co jsem viděl, znova otevřel ústa a krev a pěna hojně vylékaly z rozevřených rtů. Současně brada jeho zesinala, načež jako v umírání s napětím posledních sil obrátil oči vzhůru, že jen bělmo bylo viděti.

Po všem tom jsem považoval za svou povinnost dosvědčiti svatou přísahou vše, co jsem viděl a to jsem učinil v sakristii chrámové.

Ribadesella 8. července 1919.

„Živý Kristus“.

Slyšme svědectví dvou mediků:

„Byl jsem mezi těmi, kdož putovali z Mulslera a Villacarriedo do Límpias. Došli jsme místa se zázračným Křížem a ihned jsme zaměřili do kostela, kde jsme byli přítomni mši svaté. Sloužil ji horlivý farář z Penagol, rodák limpiaský.

Při kázání, jež mezi mší sv. pronesl, upřeli jsme zraky na předrahou sochu. Neodvážím se líčiti krásu zázračného Kříže — nedostává se mi slov, abych vystihl tolik vznešenosti. Uviděl jsem, jak božský Kristus obrátil hlavu napravo, pak nalevo. V tom okamžiku pohled

jeho utkvěl na mně s bolestí i něhou zároveň. Byl jsem dojat do hlubin srdce a musel jsem sklopiti oči. Pak jsem opět pohleděl na kříž. Viděl jsem, že si stále počíná stejně. Skláněl hlavu ke středu chrámu, obracel zraky dolů na kazatele a pak je zavíral opět, když kněz vyprošoval odpuštění poutníkům z Muslera a Villacarriedo. Pak oči opět otevřel a už zůstal ve své obvyklé podobě. Co se dalo v mé duši, když jsem hleděl na živého Krista, nelze vypověděti. Pamatuji se jen, že jsem padl na kolena a že jsem — proč bych toho neřekl — plakal. Při mši svaté, jen několik minut, jsem už ničeho více neviděl a po nej-světější oběti jsem z kostela odešel“. *Rudolfo Cebeiros Lopez, medik II. ročníku, Castaneda, 21. července 1919.*

„Vzezření umírajícího.“

Časopis *Adalid Serafico* ze Sevilly přinesl tuto zprávu: Do Limpias přišli dva lékaři v zastoupení svých mnohých kolegů, aby našli vědecké objasnění pro ty zázraky. Požádali velice zdvořile duchovního správce, aby jim dovolil podívat se na sv. Kříž. Žádosti bylo vyhověno s největší ochotou. Pátrali co nejbedlivěji a studovali všechny možnosti pro vědecký výklad zázraků. Jak ustrnul však jeden z nich, když viděl, jak se Kristus začal pohybovat a vzal na se výraz umírání. Píše: „Přisahám při věčné Pravdě, že jsem opětovně a s největší zřetelností viděl zázraky svatého

Kříže v Lempias. Znova jsem vešel do chrámu a stěží se protlačil až k poslednímu stupni, vedoucímu k oltáři. Chrám byl přeplněn a vedro v něm nesnesitelné. Po kratičké promluvě se začíná kněz modlit na kazatelně křížovou cestu. Všichni se snaží pokleknouti, ač tam jen stěží možno státi. Při posledních zastaveních křížové cesty zvedám oči k svatému kříži. Po několika okamžicích pozoruji změnu v jeho vzezření a to tak jasně a zřetelně, že nelze pochybovat. Božský Spasitel přechází do stavu skutečného smrtelného zápasu se všemi příznačnými známkami umírání. Nos jeho zešpičatěl, rty tuhnou, modrají a rozvírají se. Tváře hubení, lícní kosti jsou ztemnělé a vyslupují značněji.

Jeho podoba mne tak velice rozrušila, jako bych byl před tím nikoho neviděl umírat. Nic v celé mé lékařské praxi nepůsobilo na mne tak silným dojmem, ani když jsem viděl první mrtvolu ležeti na operačním stole“.

Dr. Ant. Gutierrez de Cossio.

Dr. L. Nieto vidí též pronikavý pohled, jaký uzřel ve snách.

Co zažil Don Luis Nieto, známý ranhojič v provincii valladolidské, popisuje očitý anglický svědek v *London Universe*:

Dr. Nieto měl sen, ve kterém se mu zjevil obraz Krista v umírání. Tímto zjevením pohnut putoval do Lempias, aby srovnal své vidění s onou sochou, již dosud neviděl. Jaký byl

Vnitřek chrámu limpiaského.

úžas jeho, když shledal, že se oči pohybovaly s lýmž něžným výrazem, upírajíce na něho pronikavý, pátravý pohled právě jako v jeho snu. Dojem byl tak mocný, že na několik minut pozbyl vědomí. Pozoroval, že jest dokonale obeznámen se všemi podrobnostmi chrámu, ač před tím nikdy žádného jeho popisu nečetl.

V květnu 1920 uveřejnil Dr. Peñamaria v časopise „La Montaña“ toto:

Zdráv a kliden vstoupil jsem 4. května 1920 do kostela limpiaského. Netoužil jsem spatřit divů, ba spíše jsem se jich zříkal, obávaje se, aby rozčilení, jež by se mne zmocnilo, nezhoršilo silné mé srdeční vady. Prvním dojmem bylo bolestné zklamání, neboť ani vnitřek kostela, ani jeho výzdoba a osvětlení neodpovídaly tomu, co jsem si představoval. Více ze zvědavosti než ze zbožnosti jsem pohlédl na kříž. Na fotografiích, jež jsem viděl, měl Kristus oči otevřeny a k nebi pozdviženy, nyní však byly úplně zavřeny. Mysle, že je to optický klam, měnil jsem místo a pozoroval kříž s různých stran, ale vždy jsem viděl totéž. Pochyboval jsem konečně, zda je to skutečně zázračný kříž, i vyňal jsem ze schránky na dopisy pohlednici. Když jsem pohlédl na dopisnici a opět na kříž, viděl jsem k velkému svému úžasu, že Božský Spasitel oči otevřel a dívá se napravo. Šel jsem ihned v tu stranu a snažil jsem se tak postavit, aby pohled

jeho na mne padl. A skutečně! Kristus Pán, jako by chtěl odstraniti mou nevěru, pohlédl na mne významným, dlouhým pohledem, což však stále ještě nestačilo, aby mne přesvědčilo. Obával jsem se stále, že vše je pouhou halucinací a přecházel jsem s místa na místo. Ačkoli se tím měnil směr mého pohledu, pohled Božského Spasitele mne přece stále následoval. Pak jsem poklekl uprostřed kostela, chtěl jsem se modlití, ale nemohl jsem, nebo lépe řečeno, nevěděl jsem, kterak se modlití. Neboť onen přátelský, tichý, klidný pohled, z něhož nemluvila přísná výčitka, nýbrž láska, působil mi takovou rozkoš, že jsem v tom okamžiku považoval modlitbu za zbytečnou. Všecky mé síly a smysly byly zaujaty pohledem Spasitelovým.

Onen zjev byl by mi měl stačiti, abych věřil, že kříž jest skutečně zázračný. Přes to však jsem si přál, přesvědčení své ještě více upevniti, i prosil jsem Pána o větší, patrnější a jasnější důkaz, o něco neobyčejného, co by vylučovalo každou pochybnost a bylo mi pevným podkladem, abych zázraky ty mohl hlásati i odpůrcům a hájiti jich svou ctí, ba i životem.

Má prosba byla asi Pánu příjemná. V nejbližším okamžiku zkřivil silně ústa, bolesti strhanýma očima pohlédl k nebi, svaly na krku a hrudi se stáhly, těžce a zvolna oddychoval. V obličeji se zračila smrtelná úzkost, ruce sebou křečovitě trhaly a bylo patrné, jakou bolest jim působí hřeby. Pak následoval úzkostný

vzdech, vyvolaný strašnou bolestí, pak druhý, třetí... nevím kolik, stále jako když se někdo dusí, při čemž se nos i ústa široce rozevřely a vylryskla zpěněná krev, jež přes dolejší ret stékala. Božský Spasitel ji zamodralým jazykem ssál, ale několik kapek přece padlo k zemi, pak nastal okamžik klidu, nový těžký vzdech... nos zešpičatěl, rty se sláhly a opět uvolnily, lícní kosti vystoupily, hrud se vypíala a prudce stáhla, pak klesla zvolna hlava na prsa, takže bylo dobře viděti zadní část její. Pak Ježíš skonal.

Bezměrná bolest pronikla v tom okamžiku celou moji bytost. Jak ji mám vylicíti? Nedá se s ní nic srovnati. Není to bolest přirozená, jež by se pláčem nebo sdělením umenšila, je to prudký, těžký duševní žal, jehož nelze popsat. Pronikl celé nitro, sevřel je křečovitě a ochromil nervy. Ani když v náručí mém těžce umíraly nejdražší mi bytosti, nepocítil jsem nic podobného. Neboť bolest taková zůstává v duši na dlouho ránu, mně však tehdy zbylo nadšení, duševní klid, libý vnitřní mír.

Tím jsem krátce vylicil, co jsem před křížem asi za 2 hodiny viděl a prožil. Spatřil jsem ještě více. Ústně bych to snad mohl vylicíti, poněvadž bych si mohl pomoci posunky, písemně to však nemožno.

Co jsem viděl prohlašuji před celou veřejností ne z pošelilé chlubitosti, ale z nadšeného přesvědčení. Vysvětlení? Ach, jak lehký se vyžaduje, ale jak těžko je dáti. Kdo by

mohl vysvětliti věci nadpřirozené, které jen světlem víry lze proniknouti, když ještě tolik fysických, mechanických a biologických sil čeká na vysvětlení?

Jedno je jisté, jasné a nedá se popříti: že totiž dřevěný kříž bez jakéhokoli mechanismu pohybuje očima, ústy, hlavou a rukama, že dýchá, potí se, krvácí, barvu mění, zkrátka má život. Pro podobné věci jest jen jedno . . dvě . . . tři slova: Zázrak, zázrak, zázrak. Vím, že tu nevěrci a nedoučenci mluví o psycho-neurosi a sugesci. Ale může někdo patnácti tisícům lidí věci takové vsugerovati? Nikoli, to možno není, tomu se rozhodně opírám. Ostatně i s vědeckého stanoviska je to nemožno. To však nechci dnes dokazovati, ačkoli bych se nezdráhal, kdybych byl k tomu vyzván. Dnes mluvím jen za sebe a prohlašuji, že ani halucinací ani sugescí netrpím; tím jsem si úplně jist.

Jiné úžasné zázraky.

Co zažil lékař D. Pedro Cuesta
z Paradinas de San Juan.

Mezi mší svatou prohlížel si obraz Kristův s různých míst kostela. Neviděl na něm nic neobyčejného; dospěl dokonce při dlouhém a pozorném prohlížení k úsudku, že zázraky, o nichž se tolik mluvilo, jsou prostě nemožny. U lidí, kteří podobná zjevení dosvědčují, nelze to prý jinak vysvětlovat než autosugescí, do

níž se sám úmyslně, ale marně hleděl vmyslit. V tom úsudku se konečně tak utvrdil, že považoval všechny zprávy domnělých svědků za pouhé fantasie. Když upozoroval, že i jeho sestra, která se svým mužem a s ním do Limpias přijela, propadla týmž očividným halucinacím, hleděl ji gesty a nevrlými, krátkými výrazy z nich vyprostiti. Ani svatost místa ho nezdržela, aby takovým způsobem své neolibosti nejevil. Když pak vyšli z kostela, švagr a jeho choť se všemožně přičiňovali, aby ho přesvědčili o pravdivosti svých pozorování. Bohužel marně. Jejich ujišťování jej v jeho náhledech jen ještě utvrzovalo a je až k umírněnosti vystupňovalo. Zasypal je vši svou ironií, jež přešla až ve zjevný posměch. Konečně se dovolával jejich svědomí a ukazoval na vážnost, s jakou podobné věci mají býti posuzovány. Rozklady jeho trvaly i při obědě, k němuž zasedli v blízkém hostinci a kde obědvali také kvardián z Montehano, kaplan při kostele Santo Cristo de la Agonia a jeden kanovník z Canarias. Dr. Cuesta hájil stále svého náhledu s takovou rozhodností, že na to byli upozorněni i hosté u ostatních stolů. Jmenovitě nad tím se lékař rozhorloval, že jeho příbuzní své svědectví v pamětní knize dokonce přísežně potvrdili. Učinili prý se tím směšnými a zatáhli do toho i jej, že byl takový slaboch a na vyzvání jejich s nimi sem přijel. Když se obrátil ke své sestře a její svědectví začal napadati, choť její se opřel

a řekl svému švagrovi: „Já jsem napsal totéž; chceš snad i o mém svědectví pochybovati?“ „Ty jsi pod panloflem“, odpověděl Dr. Cuesta, „stačí, tvrdí-li něco tvá žena, pak přidáš ty k tomu ještě nějaký trumf bez ohledu, co z toho pojde.“ Když pak lékař dále prohlásil, že všichni, kdo tu o zázracích mluví, propadají nejpolupnější směšnosti, přimísil se do debaty ještě jiný host, který také se cítil tím výrokem dotčen. Spor byl stále živější. Kvardián a kanovník i kaplan se ho zúčastnili. A jmenovitě na kaplana, D. Genzala Lastru, byl lékař zřejmě velmi rozezlen. Aby nedošlo k nejhoršímu, vyšel z jídelny a zamířil ke kostelnímu náměstí. Manželé zůstali v hostinci, plni studu nad pohoršením, jež jejich příbuzný vyvolal. Hleděli ho omluviti, ale vyslovili sami nejhlubší politování nad jeho zaslepeností. V bolestném dojetí zvolala jeho sestra: „Santo Cristo de la Agonia, já jsem přišla nějakou milost si na tobě vyprositi; ach, uděl mi tu milost, aby můj bratr uvěřil.“

Brzy na to přinesl jí kdosi zprávu, že její bratr stojí přede dveřmi kostela a že je mu nevolno. Ta zpráva manžely znepokojila, jmenovitě paní byla velmi překvapena, ježto bratr její nikdy ani nejmenší nevolností netrpíval. Když totiž lékař vyšel z hostince a přišel ke kostelu, cítil se mocně puzen zase tam vejíti, aby zkoumal uměleckou cenu kříže; a tomuto divnému puzení se poddal. V kostele se modlilo před obrazem několik lidí. Pomyslí

si: „Ty ubohé ženy jsou nyní také pod vlivem rozjímavého vytržení, z něhož přirozeně nastanou halucinace jako u mé sestry. Jistojistě bude z nich většina na konec zázrak viděti.“ Změřiv je ještě pohrdavým pohledem, obrátil oči na sochu a zpozoroval, že se ústa Kristova stahují jako u umírajícího a že se oči jeho s výrazem největší úzkosti pohybují. Odvrátil se od obrazu a zadíval se opět na zbožné ženy. Podivil se, že žádná nejevila vzrušení. Pak se oči jeho setkaly se zrakem blízkého jeho příbuzného, který jej sledoval. Ten na něm pozoroval jakési rozčilení a plál se ho posunky, co vidí. Lékař odpověděl nevrlým, záporným pohybem hlavy a přešel na jiné místo. Zase se podíval na obraz, na němž se k velkému jeho překvapení tytéž zjevy opakovaly. Následovala stejná mimika mezi oběma příbuznými a opět lékař se vši rozhodností odpověděl odmítavě. Raději mučedníkem než vyznavačem, pomyslí si, a po prvé v životě pocítil jakousi nevolnost a to následkem dojmů, jež ony zjevy na kříži v něm vyvolaly.

Jak později sám doznal, myslel si: „Nepodám se. Po skandálu, který jsem v hostinci vyvolal a po té všeobecné pozornosti, kterou jsem na své příbuzné obrátil, nebudu nyní zpívat Credo. Nikdy nesmějí zvěděti, co teď vidím. Nijak tomu mnichovi a těm páterům, jmenovitě však tomu kaplanovi nedám zadostiučinění svou přiznanou porážkou. Jak bych mohl sám zpřetrhati theorii, kterou jsem

hájl, odvoláváje se na svou lékařskou autoritu? Snížil bych tím svůj stav“. „Ráno“, tak doznal později, „jsem se oddal autosugesci, ale vlivu jejího jsem nijak nepocítil; odpoledne měl jsem se před ní napozoru a vzpíral jsem se jí podlehnouti. A také jsem jí opravdu nepodlehl. Co jsem viděl, nebyla autosugesce a nemohla jí býti, neboť jsem na soše postřehl zjevy, o nichž jsem nikdy neslyšel. Jak mne v Límias ujišťovali, pozorování má zastínila všechno, co až dosud tam bylo viděno“.

Ptali jsme se ho: „Které jsou tyto nové zjevy?“ a on ochotně s námi sdělil: „Když jsem po třetí nebo po čtvrté upřel pohled svůj na obraz, upozoroval jsem, že všechny masité části úplně zmizely, takže zůstala jen kůže, socha se změnila v kostru, na níž bylo možno konati anatomická studia. Hlava byla úplně seschlá, až stejně jako kůže, kterou jsem viděl, zmizela úplně. Když jsem po nějakou dobu sochy vůbec nezřel, ukázala se mi znova, ale podobna mumii, až později i masité části znenáhla se objevily. Pozoroval jsem dokonce zcela zřetelně vývoj hypertrofie hlavy a pak i ostatních údů těla. Každý z těchto zjevů opakoval se dvakrát. Při posledním stadiu druhého vývoje jsem se už nedovedl opanovati, vykřikl jsem úzkostí a vyběhl jsem z kostela. Zachvátila mne záječí bázeň, ač jsem před tím nikdy bázlivcem nebyl — slovem, pocítil jsem strach, který

se stupňoval až k největší úzkosti. Já, jenž jsem nikdy nezastonal, myslil jsem, že tam musím umřít. Pud sebezachování vyhnal mne z kostela a jsem jist, že kdybych se mu byl násilně vzepřel a dále v kostele zůstal, že by mne z něho byli vynesli jako mrtvolu. Vyřítíl jsem se tedy z kostela a před těmi, kdo venku stáli, jsem vyznal vší duší svou: „Svou cti lékařskou i svou cti osobní dokládám, co nyní vypravuji, co také v knize pamětní dosvědčím a co i svou krví podepsali jsem hotov.

Mučen jsa výčitkami svědomí pro své dřívější chování a pro vědomou lež, kterou jsem tvrdošíjně popíral, co jsem odpoledne viděl, cítil jsem neodolatelnou potřebu vyprávěti kde komu, co jsem na kříži pozoroval. Kdyby mi byl v té chvíli někdo odporoval, byl bych býval s to zastřeliti jej“. (Ta slova pronesl v takovém rozčilení, že všecken v obličeji za-
hořel.) (Vyňato z brožury prof. dra z Kleistů.)

Nápadná uzdravení.

Zaznamenali jsme několik nápadných konversí — duchovních „uzdravení“, ale tím není řečeno, že by i tělesně nemocní, kteří se s láskou a plnou důvěrou utíkají k božskému, umírajícímu Spasiteli, nedocházeli vyslyšení . . . Různé časopisy přinášejí opravdu zprávy o podivuhodných uzdraveních, jichž do 22. července 1921 jest dle časopisu Diario Montanes přes 1000. Zčásti se staly v Limpias, zčásti jinde

použitím předmětů, které byly dotýkány posvátného kříže.

Adalid Serafico ze Sevilly a *Semana Catolica* ze dne 18. října přinášejí tento dojemný případ:

Dp. Vincente Rodriguez, 67letý kaplan při kostele Santa Maria in Castro-Urdiales, byl v neděli dne 21. září 1919 raněn v sakristii mrtvicí a celá levá strana jeho těla byla ochromena. Odvezli jej domů a položili na lůžko. V ubohém tom stavu obrátil se s plnou důvěrou o pomoc k svatému Kříži v Limpias, jehož obrázek si položil na ochromenou ruku a bok. „Ó, Pane můj“ — tak se modlil — „více než 40 let denně jsem rozjímal o tvých svatých ranách a o bolestech tvé svaté Matky, jež jest i matkou mou. Po celou tu dobu denně jsem recitoval celý žaltář. Nedopouštěj, abych na svá stará léta zůstal ochromen. Ale ne má, nýbrž tvá vůle se staň.“

Po této dětsky prosté modlitbě asi na 5—10 minut usnul a probudil se uzdraven. Levá strana jeho obličeje jest sice dosud ochromena, ale to mu nevadí v konání jeho kněžských povinností.

Dr. J. Jose Nevada, lékař z Castro-Urdiales, dosvědčuje tento zázrak, vyprošený na božském Spasiteli.

Michael Maiz, seminarista.

Dne 21. prosince 1919 byl alumnus kněžského semináře v Santiago, Michael Maiz,

zachvácen silným zánětem průdušek. Nemoc rychle pokračovala, takže druhého dne radil dr. Alsina, ošetřující lékař, aby byl nemocný ihned posílen svatými svátostmi. Přípravy byly kvapně vykonány, ale zatím nemocný student upadl v bezvědomí a nemohl již přijmouti nejsvětější Svátosti. Kdosi z přítomných navrhl jako poslední prostředek, aby položili nemocnému na prsa obrázek umírajícího Krista. Stalo se tak. Po několika okamžicích nemocný se probрал z bezvědomí a cítil, že jest mu poněkud lépe. Na otázku, přeje-li si přijmouti nejsvětější Svátost, přisvědčil. Z opatrnosti mu podali dříve hostii neposvěcenou, a když ji požil, podali mu Svátost nejsvětější. Druhého dne byl už tak silen, že mohl přijímati návštěvy. Náhlé to uzdravení vzbudilo veliký rozruch v semináři i v celém městě.

Ctihodný farář limpiaský, arcikněz E d v a r d M i q u e l i, sděluje 16. října 1920 :

Když zázraky začaly, neviděl jsem jich, neboť jsem rok před tím skoro oslepl. Radil jsem se s několika lékaři, až se jednomu z nich podařilo vyléčiti oči mé tak dalece, že jsem viděl do dálky, ale zblízka ne. Ve volném, širém prostoru jsem se dobře orientoval, ale co mám na talíři, jsem nerozeznal. Oči mé byly dobré pro turisty, ale byly neschopny práce, k níž bych jich byl tolik potřeboval. Asi před osmdesáti dny dotekl jsem se brýlemi posvátného kříže a druhého dne

jsem si již mohl čísti rozjímání. Za tři nebo čtyři týdny dotkl jsem se brýlemi znovu kříže a poznal jsem druhého dne s radostí, již nelze popsati, že jsem skoro úplně zdrav, neboť jsem mohl dobře čísti v mešní knize, v rituálu i jinde. I mohu nyní opět křtíti a všechny ostatní svátosti udíleti, což mi bylo po dvě léta nemožno, ba mohu i dost slušně psáti. Ze zázraků na kříži pozorovaných jsem však dosud ničeho neviděl i přes to, že mám nyní dobrý zrak. Vidím však zázraky milosti Boží, jež v srdcích působí. Poněvadž také pozoruji, kterak se království Boží beze vší propagace šíří, nedoufám, že je spatřím a nepřeji si toho. 400—500 dopisů přichází měsíčně ze všech zemí evropských i z Ameriky, Číny, Indie, z ostrovů Tichého oceánu, ze severní Afriky, Syrie, Austrálie a Madagaskaru. Poměrně nejvíce jest jich ze Švýcar, pak ze Spojených Států Severoamerických, z Německa, Holandska, Italie, Francie a nejméně z Belgie.

Uvádíme ještě zázračné uzdravení soudního lékaře z Noye (provincie La Coruña) od hnisavého zánětu pohrudnice. *Diario Montanes* uveřejnil o tom 15. září 1920 tuto zprávu:

Onen lékař byl pro svoji vědeckou zdatnost a praktickou zkušenost velice znám a svými kolegy vážen. Není tudíž divu, že se nejlepší z nich namáhali, aby ho zachránili. Nemocný sám si byl vědom vážného svého stavu a

kolegové, kteří ho léčili, se tím před ním též netajili. Aby se předešlo nebezpečí, radili operaci. K poradě povolán odborník ze Santiaga, jenž úsudek lékařů potvrdil. Poněvadž se zápal rozšířil i na druhou stranu, pozbyl i nemocný vší naděje. Přivolil sice k operaci, ale přál si, aby byla odložena na druhý den.

Časně ráno přišla k němu jeho choť, aby mu podala lék. „Jakmile bude den“, pravil k ní nemocný, „musíš mi opatřit obrázek Ukřižovaného z Limpias, o němž jsem tolik zázračného slyšel“. Myslil tím zázračné zjevy na kříži, neboť o uzdraveních dosud neslyšel a myslel si, že by mohl Kristus svou moc takto projevit.

Choť jeho věděla o dámě, jež se večer před tím vrátila z Limpias. Navštívila ji a ptala se, zda si koupila nějaký obrázek Ukřižovaného. A ku podivu! Ona dáma, pacientka nemocného lékaře, měla v úmyslu donést mu obrázek, jež pro něho v Limpias koupila. „Když jsem slyšela“, pravila, „že můj lékař jest těžce nemocen, napadlo mi, abych mu tento obrázek koupila. V mé přítomnosti byl dotýkán kříže“.

Nemocný položil obrázek na obě poloviny plic a pozoroval při tom hluboce dojat, že zápal ihned ustal. Obrázek byl upevněn na postel nemocného, jehož stav se tak zlepšil, že operace nebylo třeba, jak také ostatní lékaři dosvědčili.

Po svém uzdravení cestoval do Limpas a přijal tam svaté svátosti. Vybídnut tamním kaplanem potvrdil písemně své uzdravení a zprávu o něm uveřejnil.

Podivuhodné zachránění.

Ve velké španělské pevnosti sešlo se jednoho dne mnoho důstojníků a mužstva, jakož i několik občanů. Tu povstala ve společnosti nepříjemnost, jež vyvrcholila brzy v pěstní půtku.

Poněvadž se někteří z přítomných obávali, že by se mohlo státi neštěstí, násilně soupeře od sebe odloučili. Jeden z nich, zlostný muž, vytáhl hned revolver a střelil jednoho ze smírců přímo do prsou.

Nesmírné vzrušení zmocnilo se všech. Místo kabátu, jež kulka zasáhla, bylo prostřeleno a spáleno. Sotva první leknutí pominulo, přistoupili k raněnému, rozepiali mu kabát a s úžasem poznali, že vesta jest nedotčena.

Ve vnitřní kapse kabátu bylo kožené pouzdro na dopisy. Jen vrchní jeho strana byla prostřelena a když prohlédli obsah, našli mezi několika papíry obrázek svatého Kříže v Limpas, lehce střelou poškozený. Kdežto lístky a dopisní papíry mezi prostřelenou stranou a obrázkem byly popáleny, vše, co bylo za ním, zůstalo neporušeno.

Všichni přítomní oněměli úžasem. Nemyslilo se již na neblahý spor, jenž byl příčinou této nápadné události.

Zachráněný zprostředkovatel míru vyprávěl, že měl obrázek připravený pro jistou zbožnou paní, jež se stýkala s jeho rodinou.

Brzy potom přišel onen pán do Limpias, aby poděkoval Ukřižovanému za zachránění.

Co zažil fotograf.

Známý fotograf ze Santander, pan Lacalle, byl vyzván vynikající osobností, aby zhotoval co možno nejvěrnější a nejpřesnější fotografii svatého Kříže v Limpias. Pan Lacalle si vyprosil potřebné dovolení a aby ho nikdo v práci nerušil, udělal dva snímky asi o druhé hodině s půlnoci. Když snímky vyvolával, seznal k nesmírnému úžasu, že na jednom z nich jsou oči Spasitelovy upřeny vpravo, na druhém vlevo, zároveň že rty na jednom snímku jsou více rozevřeny než na druhém. Kdyby někdo tento rozdíl chtěl snad připsati tomu, že se fotografický přístroj nějak pohnul, jak vysvětlí, že obraz nejsvětější Panny a svatého Jana, ba i samo tělo Kristovo na obou snímcích jest naprosto stejné?

Svědectví kněží.

Objetí božského Krista v tichu
nočním.

Uvádíme svědectví kněze kapucína, jenž s ohledem na svatost svého povolání, své svědomí a svou povinnost užívá těchto slov: „Mluvím otevřeně a upřímně. Ani v první den,

kdy zázrak byl zpozorován, ani po delší ještě dobu, kdy jsem své návštěvy v chrámě opákoval, nemohl jsem na kříži zpozorovati ničeho zvláštního. Dychtil jsem uviděti na vlastní oči, co prý vidělo tolik jiných, a proto jsem se rozhodl ztráviti zcela sám ve chrámě celou noc. S dovolením pana faráře jsem svůj úmysl provedl v noci dne 2. června 1919. Poprosil jsem kostelníka o žebřík — pro všechny případy. Svatý Kříž byl ozářen elektrickými světly a já jsem naň přímo upíral zraky. Mezi modlitbou jsem zpozoroval, že oči a rty Kristovy se pohybují a že jeho tvář na sebe bere zcela jiný výraz, než mívá obyčejně. Abych viděl ještě bezpečněji, změnil jsem několikrát své místo, ale stále jsem viděl totéž. Ani na tom nemaje dosti, osmělil jsem se přistaviti žebřík, vystoupiti až k soše samé, abych ze vzdálenosti sotva dvou stop dívali se na ni mohl tváří v tvář. V té posici jsem se na ni zahleděl. Ta tvář nebyla obvyklou tváří Kristovou: rty se otevíraly a zase zavíraly, zrak se zvolna obracel na různé strany, až barevná část očí skoro úplně zmizela a pouze bělmo zůstalo viditelné jako při umírání. A pak — ne, nejsem schopen vylicíti, co jsem viděl a cítil. Řeknu jen, že pouze dvakrát v životě měl jsem pocit, že umírám: jednou jako student v těžké nemoci a po druhé v onu noc. Dech se ve mně zarazil, a abych nespádl na zemi, nezbylo mi, než obejmouti Krista na kříži. Po chvíli jsem se vzpamatoval a viděl sochu

v obyčejném jejím stavu. Sestoupil jsem a více už jsem ničeho nespatriil“.

Když byl kapucín požádán, aby aspoň poněkud naznačil, co pocítil při objetí kříže, odpověděl: „Víte, co se přihodilo svatému Pavlovi, jenž pravil, že byl vtržen až do třetího nebe nevěda, zda v těle nebo kromě těla a že viděl věci, jež nemožno člověku vyprávěti? Totéž pravím vám i já“.

„A co soudíte, že všechny ty zázraky znamenají?“

„Zprvu jsem se obával, že jsou výstrahou před nějakým strašlivým trestem za zločiny lidské, jako se stalo před několika lety na Martiniku, jehož zkáza byla také předem ohlášena ústy jistého svatého obrazu. Ale nyní jsem přesvědčen, že vše to vyvěrá z nesmírného milosrdenství Božího, jehož nelze vyčerpati a jež přes všecku lidskou špatnost touží svět vyrvat z jeho zaslepenosti stůj co stůj!“

„Myslíte, že se ty zázraky budou stále opakovati?“

„Ano, myslím dokonce, že božský Kristus i mluvití bude.“

Slyšeli jsme, že prý už mluvil a že jisté děcko slyšelo ho pronášeti latinská slova: „Parce, Domine, parce populo tuo“, „Ušetř, Pane, ušetř lidu svého“. Děcko tvrdilo, že ta slova slyšelo v latině pronesená, ač ovšem jim nemohlo nijak rozuměti. Tvrdilo dále, že slyšelo slova: „Pane, v ruce Tvé poroučím ducha svého!“ Ale třeba dítě trvá na své vý-

povědi sebe pevněji, svědectví jeho naprosto neslačí a náš Pán promluví ještě zřetelněji.

Semana Catolica 16. srpna 1919.

„Ano, viděl jsem jej umíratí
a mrtvého!“

Dp. Martinez, farář z Baneza Leon, vykonal pěšky pouť do Limpias, vzdáleného od jeho osady asi 162 míle. Statečný kněz byl odměněn tím, že viděl zázrak, o němž vydává toto svědectví:

„Brzy po mši svaté, když jsem se už chystal na zpáteční cestu, upozoroval jsem, že oči sochy náhle nabyly života a že se obracely hned vpravo, hned vlevo nebo vzhůru k nebesům. Pak upřel Spasitel svůj pohled přímo dopředu a nato se rozhlížel v polokruhu kolem.

Vstal jsem — až dosud jsem klečel — a přešel na jiné místo, tázal jsem se druhých, zda-li něco viděli. Odpověděli, že nikoliv. Znovu jsem se podíval a opět jsem viděl, že se oči sochy pohybují jako oči živé osoby. Stále jsem měl ještě pochybnosti a znovu jsem se ptal okolostojících, zda-li něco vidí. Zase odpověděli záporně a já pro větší jistotu jsem si vypůjčil tři druhy kukátek. Každého z nich jsem použil několikrát, ale stále jsem viděl týž zázračný zjev. Nabyv tak jistoty, pozoroval jsem, že náš Spasitel se dívá na všechny strany, po delší dobu vlevo a k nebi. Byly to smutné pohledy, jakými hle-

dívá člověk, jenž hledá všemožně úlevy pro bolest, jež ho tísní. Byly mezi nimi i pohledy přísné, káravé, tlumeného hněvu, ošklivosti i pohledy studu a střídavě pohledy vyhrůžné, i trpké žalosti. Tři pohledy vlevo namířené byly zvláště strašlivé. Jedním z nich sledoval Spasitel něco, co se podle všeho přiblížilo ke kříži a stanulo pod ním, takže pohled našeho Pána byl skoro kolmý a jeho obličej téměř v profilu. Ale já nedovedu vyložití, jak tento pohyb byl proveden. Stál jsem přímo proti soše. Když se zmíněná bytost přiblížila až pod kříž, Spasitel učinil pohyb, jako by se chtěl odtrhnouti od posvátného dřeva anebo říci: „Více učiniti nemohu“. Když jsem to uviděl, div že jsem nevykřikl a neběžel na pomoc svému trpícím Spasiteli; ale zachoval jsem rozvahu a ani se nehnul.

V tom okamžiku pozvedl Pán prosebně oči k nebesům. Byly tak slzami zalily, že stěží mohl hleděti — což jsem pozoroval dvakrát. Pouze jediný pohled útěšný či spíše pohled úlevy jsem objevil na jeho tváři. To bylo, když se jednou podíval přímo nahoru a upřel zraky na určitý bod. Ten pohled jako by na několik okamžiků byl sňal s něho všechnu bolest a hořkost, jež ho ničily. Zdálo se mi, jako by chtěl říci: „Bohu díky!“ Já sám jsem byl potěšen. Tento pohled byl z nejkratších, ne-li vůbec nejkratší. Na mne se ani jednou nepodíval, aspoň jsem toho neviděl.

Co jsem tak všechno pozoroval, byl jsem o pravdivosti a skutečnosti toho zjevení tím více přesvědčen, jelikož okolostojící nedovedli utlumiti výkřiků: „To jest úžasné! Bože můj! Bože můj!“ Konečně po všem tom viděl jsem Spasitele, jak pohybuje rty, otvírá po dvakráte ústa, aby dechu nabral a si ulevil a pak opět jak se pohnul, jako by tím pohybem říci chtěl: „Teď už více nemohu“. Nato tvář jeho strašlivě zbledla a všechna opadla. Nevím, co to bylo, ale něco stékalo z jeho úst po obou stranách brady. Poté dvakrát těžce oddychl, jako by umíral, upřel oči k nebi a zemřel! Ano, viděl jsem ho umírat! A viděl jsem ho mrtvého a to s výrazem nevýslovné dobroty a odevzdanosti ve tváři.

Co se zatím dalo v mé duši, jest pouze mou věcí. Pověděl jsem vám, co jsem viděl. Byl jsem svědkem průběhu tragedie, jež nemá sobě rovné. Viděl jsem boj mezi božskou Spravedlností a Milosrdenstvím. Výsledkem bylo, že Ukřižovaný vydal sám sebe na smrt, protože jen tím mohla Spravedlnost býti usmířena.

Nezapsal jsem ničeho do knihy svědectví. Vše, co jsem viděl, popsal jsem podrobně a stvrdiv to svatou přísahou, zaslal jsem to do *Limpas*“.

Semana Catolica.

Kaplan Alfons Büchel z Wollerau ve Švýcarsku sděluje: V neděli 13. srpna 1920 přišel jsem do *Limpas* a zůstal jsem

tam devět dní. Po šest prvních dní četl jsem o 5. hodině mši svatou u hlavního oltáře. Ačkoliv mše svaté začínaly obyčejně již o 4. hodině ránní a končily o půl jedné odpoledne, musilo přece ještě několik kněží sloužiti mše svaté u oltářů postranních. Od pěti hodin ráno až do osmi večer bylo v kostele stále plno věřících. Často stálo na náměstí před kostelem 6—8 automobilů a více kočárů, ačkoliv většina poutníků konala cestu od nádraží pěšky. Trvá asi 25 minut. Každé neděle a často i ve všední dny přicházejí zástupy poutníků. Ve čtvrtek četl mši svatou u hlavního oltáře vdp. Martin Rücker, expresident katolické university v Santiagu v Chile. Pocházel z Hamburku a mluvil plynne šesti řečmi. Když zvonilo při „Sanctus“, pohlédl jsem na kněze a pak na kříž. Tu jsem viděl, jak se ústa Kristova pomalu otvírají a zavírají, jako by se Spasitel modlil. Chvílemi ustával, jako by přemýšlel. Měl jsem dojem, že trpící Spasitel modlitby věřících a prosby kněze u oltáře nebeskému Otci přednáší. Tak činil až do chvíle, kdy kněz požil nejsvětější Krev Páně. S počátku jsem se díval na kříž s úplným klidem, ale asi při Pater noster zmocnilo se mne takové pohnutí, že jsem plakal a při tom se modlil tak vroucně, jako nikdy před tím. Nevýslovné blaho se rozhostilo v mé duši. Zůstal jsem v kostele až do poledne. O 1½¹ byl santanderský biskup přítomen mši svaté biskupa z Cuby. Bylo to naposledy,

neboť v neděli 19. srpna došla zpráva, že zemřel. Jeho poslední slova k faráři limpiaskému byla: „Můžete se zde stát světcem“. V noci ze soboty na neděli 19. srpna konalo se v chrámě limpiaském noční klanění Nejvyšší Svátosti. Vystřídalo se při něm 38 mužů, z nichž 34 byli laiky, 4 kněžími. Klečel jsem o 1/2 10. na nejdolejším stupni presbytáře a modlil jsem se nejprve sám, pak přišli i jiní. Opět se pohybovaly rty Kristovy jako ve čtvrtek. V neděli v poledne, při nejjasnějším denním světle jsem stál se sepiatýma rukama v presbytáři na evangelijní straně, co nejbližší oltáře a pozoroval jsem hlavu Kristovu. Opět jsem viděl, že pohybuje rty. Vtom přistoupil silný, asi 50letý prostý muž ke mřížce a ukazuje na kříž, vysvětloval asi patnácti tam klečícím lidem: „Kristus otvírá a zavírá ústa“. Také napodoboval jeho pohyby. Brzy potom jsem viděl, jak Kristus pohybuje rychle rty. Při tom se nedíval vzhůru, nýbrž na mne, jako by mi něco vyčítal. Ve středu 22. srpna jsem spatřil zvláštní pohyb očí Spasitelových. Měl jsem dojem, jako by se mu únavou stále zavíraly a on jako by je vši silou opět k nebi zvedal. Co mi tím chtěl božský Spasitel říci? Sursum corda! Pryč z prachu zemského, pamatuj na nebe! Onen pohled Kristův neobyčejně povznesl mou mysl. Po návratu jsem pozoroval více jiných a mužů, ale tak krásný jako Ježíš nebyl nikdo.

Kaplan Josef Eisenlohr z Kirchberku v kantonu svatohavelském sděluje 18. července 1921 o dojmech svých v Lempias:

„13. dubna 1921 přišel jsem se třemi jinými Švýcary do Lempias. Toho i druhého dne jsme nepozorovali na posvátném kříži ničeho zvláštního. V pátek ráno vstoupil jsem v 5 hodin do svatyně, osvětlené několika elektrickými světly. Přistoupil jsem až ke mřížce. Pokleknuv viděl jsem, kterak Kristus pohyboval klidně hlavou napravo, pak zase nalevo, brzy vzhůru a zase dolů a zároveň smutně pohlížel k nebi a opět k zemi a do dálky, jako by chtěl něco spatřiti. To trvalo 5—7 minut. O 1½6. sloužil jsem u milostného oltáře mši svatou, nepozoroval jsem však při ní nic zvláštního. Pak přistoupil k oltáři staříčkový farář Edvard Miqueli. Při Sanctus pozvedl jsem maně oči ke kříži a pozoroval jsem tentýž zjev jako ráno. Po nějaké chvíli počal Kristus pohybovatí rameny, svíjeli se a křiviti jako živý. Celé tělo se pohybovalo, jen přibité ruce a nohy se nepohnuly. Konečně kleslo tělo bezvládně jako vyčerpáno, zaujalo dřívější polohu, jen hlavu a oči Ježíš k nebi pozvedl. Tento celý proces umírání trval od Sanctus až do svatého přijímání. Toho dne, pak v sobotu a v neděli jsem se díval na božského Spasitele; pohyboval však jen málo a klidně hlavou, jako by chtěl říci: „Hleď, milý bratře, jak mnoho tu musím trpěti!“ V neděli po mši svaté, kterou jsem sloužil v 6 hodin, viděl

Kříž v chrámě limpiaském.

jsem proces umírání božského Spasitele při mši svaté, sloužené jiným knězem, a to také od Sanctus do svatého přijímání. Bylo mi, jako by mi chtěl Pán nekrvavým obnovením krvavé oběti kalvárské patrně ukázati mystickou smrt, jež se při každé mši svaté znovu slaví. Prohlašuji slavnostně vše za pravdu i přes všechny námitky, jež zjevy ty prohlašují za optický klam. Co Kristus v Limpas činí, jest zázrak milosrdenství. Obě zjevení umírajícího Spasitele jsem viděl jasně a beze svělla; kdo je vidí, může je spatřiti beze světla, kdo jich nevidí, tomu ke spatření jich nepomůže ani světlo ani skla“.

Kromě Španěl jest svatý kříž limpiaský nejvíce uctíván ve Švýcarsku. Obrázky a medailky trpícího Krista jsou tam již v tisících exemplářů. Též veliký počet poutníků přišel odamtud. 10. července 1921 se vydali do Limpas pěšky dva mladí Švýcaři 20—25letí a přišli tam 30. srpna. Byli s jásotem uvítáni.

Farář z Limpas.

Důstojný tento kněz píše:

„Myslím, že Kristus chce býti lépe poznáván, vroucněji uctíván a něžněji milován, a poněvadž dovede uskutečniti, co chce, dosáhne svého cíle“.

Týž kněz sdělil vydavateli *Diario de la Rioja*: Nedávno přišlo ze Santander do Limpas 18 švadlen. Ne kněz, nýbrž jakási starší dáma

byla jim průvodkyní. Byla to veselá cháska. Přišly do Limpias pouze na výlet, beze vší slopy nějaké zbožnosti. Ve své ztřeštěnosti hledaly kolovrátkáře, aby jim v ulici proti kostelu po obědě zahrál na volném prostranství trochu k tanci. Přece však vrozená jim zvědavost je nabádala, aby šly do chrámu, že uvidí nějaký zázrak, aby se po návratu domů mohly o něm baviti se svými přáteli.

Ale božský Spasitel usoudil zcela jinak. Jakmile vkročily do kostela, cítily se v srdcích zasaženy oněmi tajemnými šípy kajícího, jež vycházejí z božského Krista. Jediný pohled s kříže stačil, že jich 14 padlo v bezvědomí na stupně oltářní. Co uviděly v tomto pohledu našeho Spasitele, že se všechna jejich bytost tak náhle proměnila? Jisto jest, že když nabyly vědomí, zažily hlubokých, něžných dojmů. Se slzami v očích a s projevy pravé lítosti volaly: „Pane náš, už nechceme hřešiti! Až dosud jsme tě zapíraly!“ Zbytek dne ztrávily v kostele a jen stěží se s křížem loučily.

Biskupové dosvědčují zázraky ve svých pastýřských listech.

**Světící biskup z Valladolidu
ve Španělich.**

Uprostřed listopadu přišel z Valladolidu do Limpias veliký průvod poutnický, vedený světícím biskupem D. Pedro Segura z Apolonie.

Byl tím úkolem pověřen od J. E. kardinála arcibiskupa Cosa z Valladolidu, jenž velice želel, že pro chorobu nemůže se pouti zúčastniti sám. Mnozí poutníci, jmenovitě slovní lékaři, byli svědky zázraku. Vyjímáme z poučného pastýřského listu biskupova tento úryvek :

„Po proměnění zvedl jsem oči k božskému Kristu — před tím jsem jen mimoděk pohlédl několikráte na svatou sochu. Viděl jsem zcela zřetelně, jak Spasitel rty otvíral a opět zavíral. Otvíral je rychle, ale zavíral zvolna. Totéž činil i odpoledne, když jsem asi po 10 minut pozoroval ten zjev zcela sám. Stále jsem pozorně hleděl a viděl, jak se ústa zvolna zavírají, až se rty semkly tak, že tmavý prostor mezi jeho zpola otevřenými rty zmizel úplně. Ani paprsky elektrických světél, jež ozařovaly tělo s obou stran, ani světlo šesti svící, jež hořely na oltáři, nemohly tam vniknouti. Přiznávám však, že tyto pohyby na mne dojmu neučinily. Nevěřil jsem tomu, co jsem viděl. Ale přes to zadíval jsem se na Krista opět. Viděl jsem zřetelně, jak pohybuje hlavou se strany na stranu. To se událo postupně, jako by byla vzadu přivázána. Veliká úzkost a prudká bolest zračily se na jeho tváři, jak tomu bývá u člověka, jenž umírá a dodychuje. Ani tento zjev na mne nijak zvláště nepůsobil. Při svatém přijímání jsem opětně pohlédl na Krista a poručil mu svou diecési. Tentokrát jsem upozoroval, že pohybuje očima

se strany na stranu. Při tom pohledu srdce mi bušilo tak prudce, že jsem solva dýchal. Byl jsem velmi rozrušen a dlouho jako omámen.

To jest, co jsem viděl. Kdybych směl mluvit řečí svatého Písma, řekl bych vám slovy svatého Jana: „A ten, kdo (to) viděl, vydal svědectví o tom a pravdivé jest svědectví jeho. A on ví, že pravdivé věci mluví, abyste i vy uvěřili“ (Jan 19, 35).

Biskup z Pinar del Rio, Cuba.

Tento biskup vydal zvláštní pastýřský list, ve kterém popsal, jaké dojmy měl v Limpas. Sluší připomenouti, že se mu dostalo milosti, viděti na svatém Kříži v Limpas celý postup umírání a smrti našeho Spasitele.

Provázen jsa starostou města Santander a představeným Otců karmelitánů z téhož města, přišel biskup do Limpas dne 2. září 1919, aby se poklonil Ukřižovanému a pomodlil se za své ovečky. Mezi poulní mší svatou klečel na klekátku se skloněnou hlavou. Jednou, jako náhodou, pohlédl na svatou sochu a zdálo se mu, že pozoruje něco neobvyklého. V domnění, že jest obětí nějakého přeludu, protřel si oči a současně nevědomky řekl hlasitě: „Buď sním anebo jsem pozbyl smyslů“. Ta slova slyšeli zřetelně, kdo stáli poblíž. V té chvíli a později zase, když navštívil chrám, viděl, jak božský Kristus obrací naň svůj pohled, viděl, jak popelavá, smrtelná zsinlost rozestřela se jeho tváří a rty jeho že

se pohybují jako u člověka se smrtí opravdu zápasícího.

Citujeme zde několik nejkrásnějších úryvků z biskupova pastýřského listu :

„Kristus užívá neobyčejných prostředků, protože nynější zlo jest neobyčejně veliké — a jako se zjevil ve světě, když přišel čas vykoupení, tak se zjevuje opět, aby nás obrátil. Jest jisto, že se už nezjeví znova osobně, aby nás vykoupil, neboť „Kristus vstav z mrtvých, neumírá více“ (Řím. 6. 9). Ale vynalézavé lásky, hledající, jak by dojala naše srdce, jak by nás pobídla k pokání a obrácení, nijak mu nechybí. Zázračné, nadpřirozené a božské se tu zjevuje ne-li všem, aspoň velmi mnohým a to u přítomnosti celých davů. Třeba že nadpřirozené jest životem Církve, přece jsme mu už tak zvykli, že nastala nutnost, aby něco neobyčejně nadpřirozeného se zjevilo, aby nás vyburcovalo ze smrtelného spánku, do něhož jsme upadli. Krátce: co se děje v Limpias, jest znamením od Boha, který neobyčejným zázrakem nás k sobě volá.

Jiný biskup píše :

O *Santo Cristo de Limpias* jsem slyšel po prvé v Barceloně. Ti, kdo mi o něm vyprávěli, byly osoby hodné víry, ale já jsem jejich slovům víry nepřikládal, protože, jde-li o vidění, třeba se míti napozoru, abychom se nepoddali sebeklamům. Přišel jsem do Sant-

anderu a tam mi opět vyprávěli o zázracích v Limpias. Jsem člověk věřící, ale ne lehkověrný, a proto jsem stále váhal uvěřiti. Na naléhavé prosby svých přátel rozhodl jsem se jíti do Limpias. Netoužil jsem, abych pro sebe samého něco tam uviděl; v té věci souhlasím s P. Gracianem: „Nepřeji si žádného jiného vidění, než nejsvětější Svátost oltářní, a žádného jiného zjevení, než evangelium a svaté Písmo — to mi postačí“. Přál jsem si jen, abych tam spatřil něco, co by mi umožnilo psáti o Kristu a o jeho zázracích.

Dne 27. srpna jsme jeli do Limpias a stánuli u dveří farního kostela. Pro své slabé zdraví byl jsem dlouhou cestou úplně vyčerpán.

Toutéž dobou přišlo i procesí z Valley de Mena a mně se dostalo štěstí obcovati slavné poulní mši svaté. Klečel jsem na klekátku na evangelní straně až do člení evangelia. Posadiv se pak, poslouchal jsem kázání kněze, jenž mluvil o utrpení Ježíšově, načež jsem opět poklekl. Budiž to řečeno na oslavu boží, povím-li na sebe, co mi nebude právě ke cti: únavou a tichem v chrámě panujícím oči mé se klížily jako kdysi oči apoštolů: „Oči jejich byly oblíženy“ (Mat. 26, 43). Či spíše, nebyl jsem nijak pobožný, jen unaven a ospalý. Dva výkřiky z davu mne vytrhly z ospalosti a já pokračoval v rozjímání o utrpení. Po proměnění pozdvihl jsem oči k soše Kristově a viděl, jak *el Santo Cristo* otvírá

a zavírá rty; otvíral je rychle, ale zavíral pomalu. Nedožalo mne to, protože jsem nevěřil v to, co jsem viděl. Opět jsem se na kříž zadíval a viděl nyní co nejzřetelněji pohyby Kristovy hlavy se strany na stranu. Jeho obličej měl výraz nejhroznějšího smrtelného zápasu a největších muk, jako u člověka se smrtí zápasícího a umírajícího. V tom okamžiku viděl jsem neobyčejnou krásu hlavy a tváře Kristovy. Ani toto vidění na mne nijak nepůsobilo. Po svatém přijímání znovu jsem pohlédl na sochu, abych poručil svou diecési ochraně boží, a tentokráte pohyby očí zaujaly celou moji pozornost. Cítil jsem nesmírnou tíži na srdci, že se mně až dech tajil, a otřes nervů, jenž dlouho potrval“. Opíraje se o učení I. „Graciana, proslulého theologa, biskup uvádí ve svém pastýřském listu šest známek, podle nichž lze rozpoznati, pochází-li vidění nebo zjevení od Boha či od ďábla.

První známka jest, že zjevení nebo vidění týče se něčeho, co víme buď z víry nebo z Písma svatého, z poslušnosti nebo konečně ze zkušenosti nebo moudrosti. Ale tato známka sama neslačí na důkaz, že vidění nebo zjevení jest od Boha.

Druhá známka jest, že zjevení nebo vidění utvrzuje ve víře, plní pravou nadějí, láskou, poslušností a čistotou mimo jiné ještě ctnosti. To už jest příznivá známka, že zjev jest od Boha, neboť: „Nemůže strom dobrý nésti

ovoce špatného, ani strom špatný přinášeli ovoce dobrého“ (Mat. 7, 18).

Třetí známka jest způsob, jakým se zjevení děje. Zjevení boží přináší mír a duševní klid, zjevení ďábelské neklid a rozrušení.

Čtvrtá známka jest, že duše nikdy neskrývá před svým představeným nebo zpovědníkem zjevení, jež od Boha pocházejí. Nejsouť spojena se strachem prozrazení ani s oním duchem tajnůstkářským, který se před druhým skrývá.

Pátá známka: Vidění pochází vždy od Boha, je-li na prospěch a k dobru osoby, jež vidění měla, jakož i na prospěch jiných údů církve, při tom však naprosto ne na škodu někoho jiného.

Šestá známka: Obsahují-li zjevení něco neobyčejného a týkají-li se věcí vážných a důležitých, jest to důkazem jejich božského původu.

To jsou známky, dle nichž možno souditi spolehlivě, bez nebezpečí, že budeme oklamáni.

Vidění a zjevení božského Krista v Límias splňuje všechny tyto podmínky. Z víry a z Písma svatého známe, jak veliké bylo utrpení Ježíše ukřižovaného — a to utrpení se nám zobrazuje umírající tváří, ztrnulými, dohasínajícími zraky a rty, jež zvolna se zavírají a náhle zase rozevírají. Vším tím Spasitel zřejmě hledí ukázati nám všechna muka své bolestné, potupné smrti.

Vpravdě, Kristus posílil ve víře všechny ty, kdož zázrak viděli. Jest možno, že ten či onen, uviděv zázrak odešel z kostela stejně chladně, jako byl do něho vešel? Stalo-li se to, nevíme, ale jedno jest jisto: hříšní lidé se tu polepšili a dobří lidé se tu v dobrém velmi utvrdili. Mimo to dokonalá lítost a poní zpověď smířily s Bohem mnoho duší, jež v hříchu byly zcela lhostejny. Špatný strom nepřináší ovoce dobrého a satan, jak dobře známo, nebude se namáhati, aby nás ke zpovědi přiměl. Tato vidění snad podráždila něčí nervový systém, ale pokud víme, nikoho nepřipravila o mír srdce jeho. Naopak, víme z vlastní zkušenosti, že přivedla vždy blíže ke Kristu, přinášejíce duši mír a pokoj.

Přispívá i k všeobecnému dobru, protože probudilo hlubší lásku k Bohu ve všech duších. Srdce jsou zanícena a dobří se radují, ale zlí se mračí. Bůh jest oslaven a Kristus lépe poznáván. Konečně nikdo se neodvází tvrditi, že to není nic neobyčejného, otvírá-li nebo zavírá dřevěná socha rty a pohybuje-li hlavou, nemluvě ani o jiných, ještě úžasnějších zjevech.

Stačí tyto známky, abychom pronesli neomylný soud? Já pravím, že nikoli. Musíme se vždycky utíkat ke své pevné, živé víře. Ale to smíme tvrditi s jistotou, že ten zjev není dílem ďábelským. Nehledě ani k dobrým účinkům, jež vyvolal a jež přece nijak nelze připisovati zlému duchu, kříž jest pekla

postrachem, před ním kníže temností prchá. Jak by ho mohl tedy zneužít k podvodu? Ani by to tak všeobecně Bůh dopustiti nemohl. Co nás se týká, můžeme se vysloviti jasně a bez obav ke cti boží, k ustrnutí ďáblův, ke slávě Kristově a na potěchu všech dobrých a na povzbuzení všech hříšníků: Zázraky, jež se dějí na soše umírajícího Krista v Lempias, jsou dílem božím.

Zbývá jen otázka: Čeho si přeje Ježíš? Odpověď jest samozřejma: Přeje si přivábiti svět a lidstvo k sobě. Přeje si, aby se splnilo jeho slovo: „A já, až budu povýšen od země, potáhnu všecko k sobě“ (Jan 12, 32). Čce dokázati, co řekl skrze proroka Jeremiáše: „Láskou věčnou jsem tě miloval, proto jsem tě přitáhl k sobě pln milosrdenství“. Přeje si lásky, proto se ukazuje jako trpící, neboť utrpení a láska jsou nerozlučny. Jest míra božího hněvu už naplněna? Stoupá zápach smyslných rozkoší už až k Bohu? Jest země od Boha zavržena, poněvadž jest nepravostmi přeplněna? Kdož to ví! Kristus se pokouší nás k sobě zavolati, Kristus bere na se podobu umírajícího, abychom mohli hleděti na jeho utrpení a smrtelný zápas.

Kristus jest krásou nebes; jeho jméno jest medu sladší, jeho tvář jest touhou vznešených jeho národa, jeho srdce jest výhni lásky. Kristus umřel za nás a my jím pohrdáme. Touží zničiti hřích a vyvrátiti říši

salanovu. Chce zachrániti duše, jež mu urval pekelný lupič. Kristus chce pokání, Kristus chce lásku a čistotu, Kristus chce sebezapírání. Kristus chce, abychom šli za ním, nesouce kříž. Kristus žádá, abychom se káli.

Hleďme napravití svůj život, my, kteří jsme hřešili tak mnoho. Prosme Boha za odpuštění, uznejme svoji hříšnost a spojujme se s Ježíšem v nejsvětější Svátosti oltářní. Se svatým Pavlem vám pravíme: „Jest hodina, abyste již ze sna povstali (Řím. 13, 11). Nyní, kdy Ježíš činí tyto zázraky, procilněme ze spánku smrtelného!“

Biskup z Olimpo.

Pokusím se popsatí dojem, jež jsem měl, když tolik jiných očí spolu s mýma upřeno bylo na svatý Kříž. Co doufají vidět všechny ty toužebné zraky? Jde snad o uměleckou formu této sochy? Nikoli; vždyť na jiných místech, třebaš ne na mnohých, jsou podobná díla umělecká. Co tedy hledají poutníci tak dychtivě? Jen jedno jediné: pohyb očí, změnu barvy nebo polohy sochy. Splnila se jejich touha? Ano! odpovídají sta a sta svědků, kteří svá svědectví vypověděli pod přísahou. Ale mnohem více než všechna ta svědectví přesvědčují čelné svaté zpovědi a svalá přijímání a čelná obrácení, jež se tam skoro denně dějí. Jak je to podivuhodné a úžasné! Před božským Kristem v agonii a před tabernaklem u jeho nohou, t. j. před tím kalvár-

ským tabernaklem (neboť tím je oltář v Limpias), sta a sta osob každého slavu a povolání se denně seskupuje. Někteří složí, druzí klečí. Jedni jsou zbožní, druzí zvědaví — a všichni činí totéž — dívají se prostě na ukřižovaného a myslí na eucharistického Krista. A vypráví se, jak aspoň mně bylo řečeno, že tento svatý oltář byl zcela opuštěným místem, dokud nebyla tam zavedena Mariánská družina. Jak často naříkal starý, ctnostný farář na opuštěnost, v níž musel sloužiti mši sv. Samojediný s ministrantem! Kolikrát si umínil, že zamkne tento opuštěný chrám a donese klíče biskupovi!

Kdo byli svědky oživení tváře našeho Pána, vyprávějí, že jeho pohled a pohyby nebyly výhrůžné ale prosící, ne drsné ale smutné, ne velitelské ale prosebné a že hlavní dojem, jež zázrak vyvolává, není dojem strachu, ale lítosti a ještě častěji soucitu. Mnozí se ptají: „Co to znamená?“ I já jsem se tak ptával sám sebe a opakuji — nemluví nyní jako biskup, ale jako poutník — že myslím, že jsem především toto pozoroval na oltáři limpiaském: ležíš Kristus Ukřižovaný prosí svět o almužnu soucitu pro Ježíše Krista v Eucharistii. Mně to připadá novým a tajuplným opakováním jeho ustavičného: „Čekám, zdali mne kdo polituje, avšak není tu nikoho; zdali mne kdo potěší, avšak nenalézám“. (Žalm 68, 21.) Najde nyní, koho

hledá? A najde tolik a tak horlivých duší, jak si přeje?

Jiná pozoruhodná svědectví.

Španělský vyslanec Frant. Zea z Bermud zdržel se v srpnu 1920 delší dobu v Limpas a uveřejnil zprávu o zázracích, které tam spatřil, v časopise *Diario Montañes*. Tento měsíc navštívil jsem sedmkrát kostelík v Limpas. Pokaždé pozoroval jsem s velikým zájmem kříž se stránky umělecké. Čtyřikrát jsem nespatriil nic zvláštního. Když jsem 14. t. m. stál na pravé straně v presbytáři, viděl jsem, že Kristus v době asi dvaceti minut pětkrát pohnul očima. Při čtvrtém pohnutí jsem zřel, že má oči plné slz. Byl jsem náhle hluboce dojat, oči se mi zakalily a několik minut jsem neviděl. Žádná z přítomných dam, jež se velmi zbožně chovaly, neviděla ničeho. Jen my tři mladíci, kteří jsme vůbec ani nepoklekli, pozorovali jsme tyto změny. Dne 19. srpna po šesté hodině viděl jsem zároveň asi s padesáti osobami, kterak umírající Spasitel pohybuje očima hledě brzy mírně, brzy zvláštním, nepopsatelným pohledem, brzy energicky kolem sebe nebo nahoru, před sebe nebo na naši stranu. Měnění výrazu očí bylo zcela patrné, živé a náhlé. Stáli jsme co nejblíže. Elektrické světlo nesvítilo, neboť sluneční paprsky ozařovaly dokonale svalou tvář. Co se v té chvíli dalo, bylo velmi dojemné. Lidé hlasitě před-

nášeli prosby, plakali, vykřikovali, modlili se, takže přítomný kněz musil je uklidňovati.

Svědectví inženýra barona Beorlogni z Pamplony 28. října 1920. Od návratu mého z Limpias uplynula již delší doba. Mlčel jsem o všem ne proto, že bych se zdráhal celému světu zvěstovati, co jsem viděl na vlastní oči, nýbrž proto, že dojmy, jež jsem tam zažil, byly tak božsky velké, že ubohé moje rty ani péro jich nedovedou vypravili.

Viděl jsem smrtelný zápas Kristův na kříži tak zřetelně, že jsem neváhal zapsati své jméno do knihy v sakristii limpiaské. O svém pobytu v Limpias psal jsem jen jediný dopis a to milovaným svým rodičům, kteří mne katolicky vychovali a naučili mne vážit si Ukřižovaného. Připojil jsem se k poutníkům vcházejícím do kostela. Byl jsem tak dojat a rozrušen, že jsem ani očím nechtěl věriti. Měl jsem dojem, jako by Ježíš na kříži dýchal a na nás všecky se dobrotivě a tiše díval za odměnu víry, jež nás k němu z Navarry vedla. Když jsem se nějaký čas se skloněnou hlavou modlil, pohlédl jsem opět vzhůru. Neviděl jsem však nic zvláštního a proto jsem považoval všecky dřívější zjevy za pouhý klam. Po večeři — asi v 10 hodin — šel jsem opět do kostela, posadil jsem se na nejdolejší stupeň kazatelny, zůstal jsem tam dlouho, ale ničeho jsem neviděl. Uvažoval jsem a přišel

jsem konečně k závěru, že tak veliký hříšník jako já není hoden zázraku.

Při kázání jsem pozoroval, kterak Ukřižovaný zvolna otvírá a zavírá ústa, až je nechává v původní poloze. Oči byly upřeny na jedno místo. Také tentokrát jsem pochyboval, ačkoli byl klam vyloučen. Připisoval jsem vše únavě očí a silnému elektrickému osvětlení. Po kázání chtěl jsem přinést Pánu oběť, jen aby mně dal uzříti zázrak a zůstal jsem v kostele celou noc. Ke druhé hodině jsem se modlil velmi horlivě a prosil zvlášť Pannu Marii Karmelskou, aby za mne orodovala. Konečně jsem viděl, jak se dřevěné tělo mění v živoucí, trpící. Zřel jsem jasně, jak Spasitel zavírá a otvírá oči, viděl jsem bolestmi ztřhané jeho oko, sledoval jsem jeho dech, změnu barvy těla, až konečně zůstalo voskově žluté jako u mrtvoly. Totéž pozorovali i jiní páni, stojící nedaleko mne. Při pohledu na tento zázrak byl jsem hluboce dojat a zároveň jsem cítil lítost nad hříchy. Duše má však byla naplněna velikou útlěchou, oči se mi zalévaly slzami při vzpomínce, že já též mám podíl na této kalvarské scéně. Žel, že zázrak netrval dlouho. Ukřižovaný nabyl zase brzy dřívější podoby. Uklidniv se poněkud, odebral jsem se do sakristie, abych zázrak písemně osvědčil. Ráno jsem šel znova do kostela a přijal svátostného Krista u zázračného oltáře. Navečer, když jsem před odjezdem vstoupil do kostela, abych se rozloučil s posvátným

křížem, viděl jsem opět k velikému svému úžasu, že Kristus očima i hlavou pohybuje, ústa otevírá i zavírá a pak opět původní polohu zaujímá. Všecko to dosvědčuje k větší cti a chvále Boží a k spáse těch, kteří svědectví lidskému více věří než pravdě Boží. Mohou z toho poznati, že tam působí zvláštní, nadpřirozené síly a že Bůh se zvláště podivuhodně zjevuje, aby srdce naše k zbožnosti naklonil.

Svědectví, jež jsem čel v knize svědků v sakristii, nejsou projevy lehkověrných žen, nýbrž většinou mužů — učenců. S nimi si dovoluji tvrditi, že limpiaských zjevů nelze vysvětliti cestou přirozenou, nýbrž že tam zasahuje božská moc. Že někdo zázraky vidí, jiný ne, nelze vysvětliti cestou přirozenou. Kdo způsobil tyto divy? Jen Bůh, jenž zákony přírodě dal a zase je měniti může, jak se mu líbí, jenž i na naše smysly může působiti, abychom měli za pravdu, co zjevil. Musíme pokorně skloniti hlavu a vyznávat, že nesmíme býti pyšnými, nýbrž Bohu vše připisovati a že bez jeho pomoci nic nemůžeme a ceny nemáme i při všech vědomostech, jimiž se snad honosíme.

7. prosince 1920 píše zpravodaj D. Jesus Juan v *Diario Montañes*:

Nedávno jel jsem vlakem se dvěma pány z Mondoñebo. V našem kupé seděla také

mladá paní z Los Corrales, již zemřela matka, velmi tiší manželé a známý pán z Reinosy.

V Boo přistoupil ještě mladý pán s paní. Byl to podle uniformy jízdní strážník. Na dámě jsem si hned všiml brože s obrazem Kříže limpiaského. Nově příchozí vyňal z kufříku několik zbožných upomínek na cestu do Limpias a pln radostného nadšení nám je ukazoval. Hovořili jsme o událostech limpiaských, až mne onen mladý pán v uniformě náhle oslovil: „Pochybujete, pane, snad o těch událostech? Já sám jsem byl také svědkem několika, poslyšte: Když má paní těžce onemocněla, slíbili jsme, uzdraví-li se, že navštívíme Limpias. Netrvalo dlouho a byla zdráva. Dostáli jsme slibu a 24. listopadu 1920 jsme jeli do Limpias. Hned u vchodu do svačny poklekla moje paní a jak byla slíbila, po kolenou se svíčkou v ruce se blížila k hlavnímu oltáři. Šel jsem vedle ní a pohlédl často na kříž. Bylo mi na něm něco nápadného, neříkal jsem však ničeho, obávaje se, aby to nebyl klam. Tu mne oslovil jakýsi kněz: „Nevidíte, pane, že má Kristus Pán ústa zavřená?“ „Ne, má je otevřená“, řekl jsem. „Ne, má je zavřená“, on na to. Tak jsme se chvíli dohadovali, až jsme na sebe upozornili. Změnil jsem několikrát místo a viděl, kterak Kristus Pán úplně zmodral a zčernal. Podobal se umírajícímu. Vnitřní moje rozrušení bylo veliké, větší však přání pozorovati ony zjevy. Navštívil jsem tudíž kostel ještě několikrát a spatřil

jsem při šesti rozličných příležitostech tentýž zázrak. Kdyby bylo třeba, jsem ochoten jej odpřisáhnouti, neboť jsem si plně vědom toho, co mluvím.

Do té doby jsem příliš nedbal náboženských povinností. Chodil jsem sice do kostela, ale také jsem si z toho nic nedělal, když jsem jej zanedbal. Ale od toho dne chodím denně na mši svatou a budu plnit věrně povinnosti dobrého katolíka. Ta předsevzetí, jsem si odnesl z Lempias. Zázraky lempiaského kříže mne tak nadchly, že je budu veřejně rozhlašovati a hájiti“.

Inženýr Dr. Cesar Sanz ze Zaragozy, jenž též s několika jinými viděl 7. května 1920 zázrak, píše: Slzy kanuly nám mužům v té chvíli po líci, neboť kdo by snesl bez hlubokého pohnutí vznešený pohled oněch božských, nevýslovně krásných očí, v nichž se láska, bolest a melancholie spojily. Nevím, zda jsem plakal slzy lítosti nebo lásky, nebo obojí zároveň při zjevení toho, v něhož věřím jako v božského svého Mistra.

Spisovatelka Clementa praví: Vzlykot byl nevylicitelný . . dojmavý; jedni vzdychali, druzí se bili v prsa a prosili za odpuštění. Lidé, kteří ničeho neviděli — a těch byla většina — plakali a prosili vroucně o milost, aby směli též zázrak spatřiti. Konečně se podařilo knězi utišiti lid, jenž úplně

zapomněl, kde je. Předříkával hlasitě Credo, jež se všichni s dojemnou vroucností s ním modlili. Kdosi mi půjčil dalekohled, i dívala jsem se pozorně na kříž. Nelze mi vyjádřit, co oči moje spatřily. Lidská řeč není toho schopna. Smrtelně bled pohyboval božský Spasitel očima zvolna, namáhavě na všechny strany, pozdvihl je pak s nevýslovným smutkem vzhůru. V pohledu tom bylo lze čísti jako v knize veliké drama kalvarské. Nevím, jak dlouho zázrak trval, snad přes hodinu; chvílemi jsem oči sklonila, neboť nemohla jsem opanovati svých citů, ale vždy, když jsem pohlédla vzhůru, opakoval se výjev, až se víčka Spasitelova zavřela, ústa se přestala pohybovati. Pohnutí, má radost, bolest i smutek zároveň byly tak velké, že jsem téměř pozbyla vědomí. Když jsem se opět vzpamatovala, měla socha vzhled obyčejný.

Zpráva učitelky Marie Ruiz Vallecilla. Od mé návštěvy v Limpias uplynula již delší doba, přece však stále vidím drahý kříž Kristův. Přijela jsem s jinými poulníky vlakem z Bilbao. Dlouho jsem se modlila v kostele a pohlížela na kříž, jenž na mne učinil hluboký dojem. Vidouc, že se mnozí dotýkají kříže růženci, medailkami a p., chtěla jsem učiniti totéž. Poslala jsem se stranou a pozorovala tělo Páně. Myslila jsem při tom, že není dobře vytvořeno, poněvadž ran, způsobených bičováním, není téměř znáti. V tom

jsem spatřila, jak po levé straně zad jsou dva značné a dva slabší pruhy, krví podlité. Nechtěla jsem ani věřití svým očím. Poklekla jsem a dalekohledem jsem pozorovala podivuhodný zjev. Pak jsem si dodala smělosti a pohlédla Ukřižovanému do tváře. Zdálo se mi, že má víčka oční promodralá a oči slzami zalité; čekala jsem, že slzy skanou, ale nestalo se tak, oči zůstaly jen zaroseny. Abych nabyla jistoty, že se neklamu, odvrátila jsem se a za chvíli opět pohlédla na kříž. I viděla jsem totéž. Doporučila jsem božskému Spasiteli všecky záležitosti své a vyšla jsem z kostela jsouc přesvědčena, že nebudu oslyšena.

Odpoledne jsme šli po druhé do kostela. Postavila jsem se doprostřed, ale z posvátné bázně jsem na kříž ani nepohlédla. Když jsem však mimoděk pozvedla oči, viděla jsem, jak jsou zvláště dolejší žebra zamodralá a krví podlitá. Myslela jsem, že se klamu, pohlédla jsem dalekohledem a přesvědčila jsem se, že vše je strašnou skutečností. Také jsem viděla, že kapky krve, jež na prsou byly namalovány, nabyly barvy skutečné krve a jako by měly skanouti na zemi. Odvážila jsem se ještě pohlédnouti Spasiteli do tváře. Hned mne upoutal pohyb brady. Zdálo se, jako by Pán vyslovil dvě slova.

Zavřela jsem pevně oči a tázala se: Co říkal? A v nitru mém jsem slyšela: „Miluj mne!“ Nemohu vypověděti, co jsem tehdy pocítila. Jistotu, že pokory a upřímné lítosti

Bůh nezavrhne, i když jsem byla nevděčnou. Pohlédla jsem znova na kříž a viděla jsem ještě, jak se vyjasňuje a nebeským jasem oblévá. Déle jsem se dívali nemohla. Zavřela jsem na chvíli oči. Když jsem znova prohlédla, vše zmizelo.

„V pravdě tento jest Syn boží“, mohla bych říci všem moderním Židům. Jaká podivuhodná obrácení působí tu Bůh svým milosrdenstvím !

Kéž všichni, kteří tyto řádky budou čísti, věří tomu jako já, kéž chválí Boha a milují, jak si zasluhuje a přeje býti milován. Kéž i já tak náležitě činím!

Notář z Huelvy D. Juan Cadiz, věrný katolík a vynikající právník, který je dalek toho, aby se snížil k podvodu, píše: Byl jsem úplně při vědomí a prožil jsem v Limpias slastné chvíle. Pokaždé, když jsem vzhlédl ke kříži, viděl jsem svaté tělo Kristovo v jiné podobě. Brzy oči otevřel, brzy zavřel, hned pohlédl na mne, hned zase k nebi, potom otevřel ústa, jako by vzdychal, načež je zase zavřel. Při tom zaujal takovou polohu, jako by se loučil se svou matkou. Pak jsem viděl, jak jeho hrud' vpadává, až konečně naposledy vydechl a obličej se prodloužil. Tak setrval dlouho; na mne pohlédl tak vážným, až do nitra pronikajícím pohledem, jako by mne chtěl přesvědčiti, že nesním, nýbrž že vše, co jsem viděl, je pravdou.

Tak uplynul nějaký čas. Konečně jsem se musil od tohoto ráje na zemi odloučiti. Náhle jsem zpozoroval, že se tělo Páně pohybuje a zvolna s kříže snižuje, až se nohy dotýkaly konce kříže. Pak právě tak zvolna zaujal Spasitel obvyklou polohu. Konečně uvolnil na okamžik levou ruku, dotkl se jí srdce, pak kolen, načež ji opět rozpíal na kříž.

Těžko líčiti, co se dalo v mém nitru. Ne-projevil jsem však svých citů, jen tichým povzdechem jsem si uvolnil. Neslyšel mne však nikdo, ani moje dcera, jež se nedaleko mne modlila.

Svědectví dětí.

Také mnoho dětí vidělo divy svatého Kříže, mezi nimi i jedenáctiletý marianský sodál z Gijonu, František Jaureguizar. Píše o tom: Jel jsem s Marianskou družinou v srpnu roku 1919 vlakem do Lempias. Poněvadž jsme chtěli viděti zázrak, zapřeli jsme se a šli jsme do kostela pěšky. Chvíli jsme se modlili; já se pak postavil do presbytáře, abych viděl kříž, ale nepozoroval jsem ničeho neobyčejného. Počali jsme třídní pobožnost a večer jsme jeli domů. Druhého dne byl první pátek. Vyjeli jsme z domu ve čtvrt na devět, abychom mohli jíti v Lempias k svatému přijímání. Po mši svaté jsme obědvali, a poněvadž se zázraky dějí nejčastěji mezi 1. a 3. hodinou odpolední, šel jsem asi o půl druhé do chrámu. Pomodliv se vstoupil jsem do presbytáře a po-

hlédl na Krista. Spatřil jsem, jak se dívá nalevo, pak zase k sakristii, ale ne klidným, mírným pohledem, kterým k nebi zírá, nýbrž hněvivým, jako by chtěl někoho kárat. To se opakovalo několikrát. Počal jsem přešlapovati, mnul jsem si oči, zakrýval je, jen abych byl jist, že se neklamu. Teta vidouc můj neklid přistoupila ke mně a tázala se, co mi jest. Pověděl jsem jí vše. Použili jsme dalekohledu. Teta se dívala a já jí říkal, kdy Pán ležíš obrací oči k nebi, kdy k sakristii, kdy ústa otvírá. Také tělem jednou pohnul. Pak jsme se pomodlili a odešli k nádraží. Třetí pátek v srpnu šli jsme v Limpas opět k svatému přijímání; po obědě jsem opět pozoroval Spasitele. Obracel oči k nebi a k sakristii jako po prvé. Po svačině šel jsem do kostela, abych se rozloučil s Pánem Ježíšem; i tentokráte obracel oči střídavě k nebi a k sakristii. Celou hodinu jsem ho pozoroval, neboť jsem se nemohl od něho odloučiti. Bylo mi, jako by mne přitahoval. Někteří mi říkali, že se mi jen zdálo, že Kristus očima pohybuje, poněvadž se mi to líbilo, ale to nemůže býti, neboť bych to pak byl viděl i prvního dne, kdy jsem po tom tolik toužil. Nevěřící říkají, že jest to působením svělla, ale kdyby tomu tak bylo, viděli by to všichni.

Odpůrcovo svědectví.

Zbožné vzrušení, jež zázraky v Limpas vzbudily, dalo ovšem i nevěrcům podnět k uráž-

Hlava Ukřižovaného v Limpias.

kám a hanobení katolíků. Vytykána jim hloupost a zaostalost, že takovým pošelilostem věří. P. Echevarzia dělí nepřátele ty především na takové, kteří se pohrdlivě od zázraků limpiaských odvracejí, poněvadž zázraky vůbec popírají. Jsou tak zaslepeni, že není pro ně jiného prostředku, než milosrdenství našeho Spasitele, který mnohé z nich překonal již nekonečnou svou láskou, takže spařivše zázrak v Limpas padli na kolena, zpovídali se a život svůj napravili.

Právě tyto podivuhodné výsledky dráždí jiné nevěrce, takže zuří proti svatému Kříži lživými letáky, hnusnými písněmi a články v novinách. Příčiny, proč se tak děje, jsou různé. Jednu z nich uvádí vážený redaktor časopisu „Corras Español“ Tomáš Sarramendi.

Píše: Setkal jsem se náhodou s redaktorem liberálního listu. Z jeho řeči jsem zvěděl, že se zúčastní pouti do Limpas, ovšem ne proto, aby uctil posvátný kříž, nýbrž aby nasbíral látky, kterou by vyplnil několik sloupců svých novin.

Po devíti dnech setkal jsem se s ním opět. Vrátil se právě z Limpas. K velikému mému úžasu vyprávěl: Cestoval jsem do Limpas, kde nikdo nevěděl o důvodu mé cesty. Ačkoli jsem nemusel kostela navštívit, přece jsem tam jednou ráno ze zvědavosti vstoupil. Chrám byl přeplněn. Kříž Kristův mne hned hluboce dojal. Chtěl jsem se od něho odvrátit, ale nemohl jsem. Třesa se rozčilením pozoroval

jsem brzy, že Kristus na mne upřeně hledí. Mysle, že to jest halucinace, chtěl jsem chrám rychle opustiti. V tom mne oslovil mladý důstojník: „Co jest vám, pane, jste nemocen?“ Musel jsem býti asi velmi bledý. Abych neupoutal na sebe ještě větší pozornosti, zůstal jsem na místě až do konce mše svaté, ale neodvážil jsem se již očí ke kříži pozdvihnouti. Když jsem odcházel, pohlédl jsem opět mimoděk na oltář a postřehl znovu strašný pohled Kristův.

Stále hleděl na místo, kde jsem stál. Vzchopil jsem se, obrátil a vyšel.

„Uveřejnil jste o tom zprávu ve svých novinách?“ ptal jsem se. „Ano, napsal jsem o tom“, odvětil suše.

O několik hodin později koupil jsem si onen list. Moje překvapení a rozhorlení bylo nesmírné. Zpráva redaktora, jehož Bůh učinil svědkem zázraku, byla vlastně snůškou hloupých, rouhavých lží. Odpoledne jsem vyhledal cynického toho muže, abych jej donutil, aby před svědky vyličil zažité dojmy, jak mi ráno vyprávěl. Nepodařilo se mi to však, bohužel; zastal jsem jej v kavárně ve větší společnosti. Když spatřil, že přicházím s jeho novinami, usmál se rozpačitě a nevyčkav mé otázky šeptal mi: „Co jsem měl dělati . . . Proklaté peníze! . . .“

Úžasno!

Zjevení božského Krista v Límias nejen že trvají, ale jsou stále podivu-

h o d n ě j š í. V září 1920 dostali jsme velmi pozoruhodný dopis, psaný dne 20. srpna Edwardem van Speybrouck z Bruges v Belgii. Je jedním z předplatitelů našeho „Tabernacle and Purgatory“ a autorem knihy: „Father Paul of Moll“. Tento pán prosil dopisem faráře v Limpias o další zprávy, týkající se sv. Kříže v jeho farním chrámě. Farář sám neumí francouzsky, odpověděl tedy na dopis Mr. Gabriel Fernandez Tomellera v Limpias (Santander). Píše :

Limpias ve Španělsku
dne 18. července 1920.

„Před pěti dny, navečer dne 13. července přišel mladík asi dvacetiletý do Limpias. Nevěřil v zázraky. Od svého čtrnáctého roku vedl nevázaný život a potloukal se světem jako hudebník při divadelní společnosti. Zvědavost ho přivedla do Limpias. Vstoupiv do chrámu, přiblížil se ke kříži a viděl Krista mrtvého se skloněnou hlavou. K úžasu svému a překvapení zpozoroval, jak Kristus zvolna zvedl hlavu. Ba ještě více — Kristus sestoupil s kříže a kráčel k němu. Přišed až k němu, začal Spasitel mluvit. Výsledkem byl dojem tak mocný, že mladík padl v bezvědomí k zemi. Zvedli jej a odnesli do sakristie, kde meškala náhodou lékař ze Ciudad-Real. Ten jej ošetřil a zjistil, že jeho tepna často přestává bít.

Když nabyl vědomí, mladík vyprávěl vše, co se přihodilo, ale nechtěl sdělit, co mu

Kristus řekl. Druhého dne šel k sv. zpovědi a k sv. přijímání.

Znám kněze a řeholníka, k nimž Spasitel také promluvil; ale ani jeden z nich nechtěl prozradit, co jim řekl. Kněz pouze odpovídá, že čas ještě nepřišel.“

Gabriel Fernandez Tomellera.

Zavedení kanonisačního procesu.

Dne 18. července 1920 konala se v Santandru v domě biskupově přípravná schůze ke kanonickému procesu o událostech limpiaských. Zúčastnilo se jí několik vynikajících osob a řada církevních hodnostářů. Úřední věstník diecesní přinesl o tom 18. listopadu 1920 tuto podrobnou zprávu.

Biskup Msgre Saucher de Castro zahájil schůzi, vzdav nejdříve díky Bohu za to, že se zotavil z těžké choroby, takže může řídit tuto slavnost. Poděkovav ještě přítomným za hojnou účast, líčil jim stručně vše, co se v Limpias událo od 30. března 1919 a ukázal na velké náboženské vzrušení, jež denně přivádí na sta poutníků do svatyně, dříve úplně neznámé. S velikou radostí pozoroval nával věřících k ukřižovanému Spasiteli, ale též rozvoj věci sledoval co nejbedlivěji, aby se nic nedálo proti moudré zdrželivosti církve a kanonickým předpisům. „Kdyby se byly ony zjevy jen v nejmenším přičily dogmatice nebo morálce“, pokračoval biskup, „byl bych ihned pozvedl svého hlasu a jako duchovní pastýř jim

svou autoritou zabránil. Poněvadž však věřící hledali pouze Ježíše ukřižovaného, u něhož jediné jest život, spása a vykoupení, viděl jsem rád, že se naň obraceli, jemu děkovali a že zvláště mnozí hříšníci před křížem našli opět cestu k Bohu. Proto jsem se nezdíral započítí s přípravnými pracemi ke kanonickému procesu již v říjnu minulého roku, poradiv se s důstojnou kapitolou. Dříve ještě jsem mluvil o té věci osobně s panem nunciem a obrátil jsem se i do Říma pro potřebné pokyny. Víte zajisté, jak se mi pak dařilo. Pán mne zkoušel těžkou nemocí, takže jsem musil všeho nechat. Nyní, kdy je mi již lépe, přeji si vroucně, aby prvním veřejným činem, jehož se účastním, byl tento proces a proto jsem vás sem dnes svolal. Nemohu ještě mnoho mluvit, proto převezme za mne slovo pan provisor a gen. vikář dr. D. Manuel Loper Arana.“

Po tomto dojemném úvodu připomněl gen. vikář znova všem přítomným důležitost a vážnost procesu a pak zvoleny osoby, jichž pomoci třeba při procesu a vzaly pod přísahu. Nato ustanoveno, že musí býti nejdříve důkladně prozkoumán kostel limpiaský, zda snad tam nepůsobí nějaké vlivy sugescí a halucinací, dále kříž sám, zda snad pohyby Kristovy se nedějí nějakými silami mechanickými nebo optickými. Dále, že budou vyslýcháni svědkové, nejprve ti, kteří tvrdí, že 30. března 1919 zázrak spatřili, dále ti, kteří různých zjevů byli

účastní. Při výslechu musí býti naprosto jisto, že ony osoby jsou tělesně i duševně zdravý. Budou-li všechny okolnosti příznivy, přikročí se podle církevního zákoníku k dalšímu jednání, kterého třeba, aby byla nějaká událost prohlášena za zázrak. Bude se postupovati právě tak jako v Lurdech.“ Z toho, co jsme uvedli, je patřno, jak obezřele si církev sv. počíná. Rozumí se, že vyšetřování bude dlouho trvati. Vždyť události lurdské byly vyšetřovány plná čtyři léta.

Na schůzi sepsal biskup santanderský list, který měl býti 21. září 1920 uveřejněn. Ale 19. září povolal Pán k sobě tohoto svatého pastýře, který diecési svou spravoval 36 let. Zemřel ve věku 80ti let. Tím byly přípravné práce na několik měsíců přerušeny. Teprve 12. listopadu 1920 uveřejnil onen výnos kapitulní vikář ve zvláštním pastýřském listě. Ohlašuje v něm zahájení kanonického procesu, udává způsob, jakým se bude konati a jmenuje osoby, které se ho zúčastní.

V neděli 9. ledna 1921 se konalo první místní vyšetřování v kostele limpiaském při zavřených dveřích. Komisi tvořilo 14 členů, totiž profesori theologie, kanonického práva, fysiky, přírodopisu a tři lékaři. Jak dopadla, nevíme, neboť členové jsou vázáni přísnou mlčelivostí.

Ačkoli od zahájení kanonického procesu uplynula již dvě léta a členové jeho, jsouce si vědomi své odpovědnosti, se vší horlivostí se podjali svého úkolu, neshledali dosud nic,

co by nějakým způsobem umenšilo důvěru v pravost zjevů limpiaských.

Nejjasnějším důkazem toho jest, že sv. Otec Benedikt XV. udělil dne 19. července 1921 k žádosti faráře limpiaského na 7 let plnomocné odpustky pro čtyři dni v roce každému, kdo by navštívil tamní kostel a jeho milostný kříž a před ním vykonal předepsané modlitby na úmysl sv. Olce.

10. září 1921 navštívil Lempias neočekávaně papežský nuncius Msgre Tedeschini z Madridu. Modlil se dlouho před Ukřižovaným, bedlivě jej prohlédl a úsudek jeho o všem, co tu zažil, byl velmi příznivý.

Výklady zázraků limpiaských.

„Dělati zázraky není potřebí, ale potřebí jest hledati Boha a míti jej v srdci. Rozjímání, jež nevede k hlubšímu poznání Boha a k větší lásce k němu a jež neživí v nás ducha kajícího, není k ničemu. Čeho nám třeba, je znáti a milovati Ukřižovaného, konati díla charity pro něho a spolupůsobiti s boží milostí modlitbou a následováním Kristova života.“ Těmito krásnými slovy sv. Angela z Foligna stanoví pravidlo, dle něhož světci tvoří si zásadně svůj úsudek

Nepravé zázraky, proroctví a vidění oklamaly mnoho lidí; víra nás nikdy oklamati nemůže. Neomylné slovo boží, uložené v církvi jeho, dává největší možnou jistotu a bezpeč-

nost pravdy. Co jest neobyčejné, byť to bylo sebe pravděpodobnější, nikdy nedostihne jistoty učení naší svaté víry. Ve všech věcech víry je učení církve naším vůdcem. Proto pokud církev nevysloví svého mínění o zjeveních v Límpias, máme plnou svobodu v ně věřit nebo nevěřit.

Na druhé straně bylo by chybou, vášnivě, nebo už předem zavrňovat jako něco neuvěřitelného zprávy o neobyčejných událostech v Límpias. V zázraky, jež líčí Písmo sv., nulno ovšem věřiti, ale ty, jež se mimo to dějí, nepředkládá nám církev nikdy jako články víry. Ponechává je našemu zdravému úsudku. Ale ono kritické stanovisko, jež popírá už předem každou možnost zázraků nebo prohlašuje, že žádný zázrak není nikdy neomylně zajištěn, bylo odsouzeno na Vatikánském koncilu.

Katolická víra uznává Boha jako Boha zákonů a pořádku, jenž obchází přirozený průběh věcí jen v řídkých případech a ze závažných důvodů. Proto katolická církev se tak zdráhá vysloviti rychle své mínění o zázracích a nebeských zjeveních. Jsou-li jí podobné události hlášeny, zachovává zpravidla co nejprísnější zdrženlivost a vyžaduje nejpřesnějšího zkoumání.

Církev svatá bdí velmi ostražitě, aby žádná pověra, sebeklam nebo podvod se v ní nevmísily. Na př. zázraky, vyžadované pro sva'orečení některého světce, jsou zkoumány s nej-

větší přísností a když je církev uzná za pravé zázraky, přece nezavazuje věřících, aby v ně věřili.

Nicméně žádný rozhodný katolík nebude shledávali nesnadným v zázraky uvěřiti; naopak, bude se mu zdáti zcela rozumným v ně věřiti, jestliže závažné důkazy prokáží jich skutečnost. Velmi mnoho hodnověrných svědků nejrozličnějšího životního postavení prohlašuje, ba pod přísahou vypovídá, že viděli zázračné zjevy na svatém Kříži a že jsou pevně přesvědčeni o jejich skutečnosti. Mnozí se obrátili pro zažité dojmy. Nebylo by na výsost nespravedливо jejich svědectví zavrhovati? Neznamenaloby to prohlašovati je za podvodníky, kdybychom se vzpírali věřiti jejich slovům?

Četné osoby všech stavů, věřící i nevěřící, vzdělání i nevzdělání, dospělí i děti byly svědky zázraků v Lempias a dosvědčily je ústně i písemně. Přišli lidé do Lempias s výslovným úmyslem prohlédnouti krucifix, oltář i celé okolí jeho s nepříznivě předpojatou myslí. Byli odhodláni podrobiti zkoušce všechny zjevy se všemi vedlejšími okolnostmi a jíti až na samý kořen těchto zázraků. Právě tyto kritikové byli přinuceni ustoupiti beze všech výhrad neodolatelné moci faktů.

Nejen že vyprávěli, co sami pozorovali, ale s plnou rozvahou a vědomím odpovědnosti prohlásili to písemně. Ano, mnozí vý-

slovně přísahou stvrdili svá prohlášení nebo aspoň se nabídli, že tak ochotně učiní, bude-li se to církevní autoritě zdáti záhodno. Všichni ti tisícové, z velké části vysoce vážené osobnosti: kněží, řeholníci, lékaři, právníci, profesori, ředitelé a učitelé na vyšších školách, ti jistě nemají v úmyslu klamati svět.

Ale což by nebylo možno, že by ti, kdo viděli zjevení, klamali sami sebe? Kdyby ty zjevy byli viděli jen lidé nervosní a vznětliví, dalo by se to mysliti. Ale vzhledem k velikému počtu mužů nejrozumnějších povolání, i z vysokých, akademicky vzdělaných kruhů, těžko uvěřiti ve všeobecný sebeklam. Více než 8000 svědků, z nichž velmi mnozí přišli do Limpias zaujati už předem proli víře v možnost nějakých zjevení, pozorovalo do nejmenších podrobností ze vzdálenosti několika jen metrů oživení sochy Ukřižovaného a stvrdili přísahou své písemné doznání.

Je fakt velmi pozoruhodný, že z velikých zástupů zbožných žen, které připutovaly do Limpias s velikou touhou spatřiti zázraky na kříži, poměrně jen velmi málo z nich zázraky ty vidělo.

A co muži? Z mužů obyčejného životního prostředí, kteří navštívili sochu, asi 80% nepozorovalo nic neobvyčejného. Ale důstojníci a úředníci, právníci a lékaři, hoši a statní muži, dělníci a námořníci, věřící i nevěřící,

většina z nich úmyslně se chrání každého přeludu a odhodlání brániti se každému sebe-klam a sugesci, viděli, jak božský Kristus nabývá života.

„Zázrak božského Krista“, píše časopis *El Sol*, „působí na diváky takovým dojmem, že nemohou pochybovati o jeho skutečnosti. Komu se Kristus zjevuje, v tom nezbude ani stopy nejistoty nebo nedůvěry. Fakt je skutečný, rozhodný, nepopíratelný. Ti, kdo začínají zázrak popisovati výrazy jako: zdá se mi, jako by, ti ho jistě neviděli. Neboť ti, kdo viděli rozrušující ožívování božského Krista, byli tak mocně dojati, že nikdy nemohou míti ani stínu pochybnosti o jeho pravdivosti.

Kdyby lidé byli schopni zázrak vysvětlit, pochopit a mu porozumět, nebyl by zázrakem, nýbrž něčím přirozeným. Podle učení proslulých theologů Bůh časem chce se zjevovat mimořádným způsobem.

První způsob se děje zevnějšními znameními, postavami a obrazy, jež možno postřehovat tělesnými smysly. Bůh užívá těchto obrazů, aby osvítil ducha. Tím způsobem zjevil se Bůh Mojžíšovi uprostřed hořícího keře, sv. Janovi ve způsobě holubice, na apoštoly sestoupil Duch svatý v podobě ohnivých jazyků.

Jiný způsob zjevení se děje vnitřními obrazy v nižší oblasti duše,

již zoveme obrazotvorností. Taková zjevení mívá duše, je-li v modlitbě Bohem zaujata. Náš Pán zdvihá duši nad její úroveň duchovními nebo mystickými obrazy a světlem patření, jehož duši propůjčuje. Taková zjevení měl sv. Jan Evangelista na ostrově Pathmu, jak to vylicil sám v Apokalypse. Snad většině světců se dostalo takových zjevení.

Třetí způsob zjevení je čistě rozumový a děje se ve vyšší oblasti duše bez postřehnutelných obrazů a podob. „Tento druh“, jak praví sv. Tomáš, „je sám sebou nejdokonalejší a je nejpodobnější patření andělů a blahoslavených v nebesích.“ Mnohým světcům se takových zjevení zde na zemi dostalo.

Zázraky limpiaské nutno zařaditi beze sporu do prvního druhu. Všemoc boží sochou Spasitelovou jako v zrcadle ukazuje divákům utrpení, úzkost, pocity, ba i pohled vlčeného Boha, jak umíral na kříži z lásky k nám. To vše je zobrazeno na výsost úžasným a rozrušujícím způsobem. Tu máme vidění, jež postřehujeme očima. Kříž v Lempias je předmětem, jímž náš Pán promítá do očí divákových své hořké utrpení na kříži.

Přirozené svělelné paprsky, odrážející se od sv. Kříže, jsou božským vlivem tak zladěny a upraveny, že vytvářejí v očích divákových obraz utrpení našeho Pána, jež snášel na

kříži. Kříž je objektem (předmětem), oči naše subjektem (podmětem), proto se to zove vidění subjektivně-objektivní. Není pochyby, že kříž sám se nijak nemění. Tím se také vysvětluje, proč někteří nevidí toho oživnulí, kdežto jiní vidí našeho Pána tak, druzí jinak, každý dle dispozice své duše. Tímto způsobem hleděl vysvětliti sv. Tomáš zázračná zjevení v Nejsv. svátosti oltářní. Stávalo se čas od času, že někdo viděl ve sv. hostii podobu dítěte, jiní však současně v ní viděli různé výjevy utrpení našeho Spasitele. V takových případech podoba svaté hostie se změnila v oku divákově. Jindy však nastaly skutečně trvalé proměny svaté hostie nebo přesvaté krve. Svatý Tomáš také tvrdil, že neoslavené oko může viděti oslavené tělo, jak si oslavená bytost přeje, aby bylo viděno, poněvadž oslavené tělo je dokonale podrobno vůli oslavené bytosti.

Vysvětlovali tento předmět ještě obšírněji nebo učeněji, není naším úmyslem. Většinu našich čtenářů by solva asi zajímalo abstraktní, theologické o věci pojednání.

Docilují zázraky v Limpias svého účelu ?

Jisto jest, že Bůh ničeho nečiní, co by nemělo určitého cíle, jmenovitě koná-li zázrak nějaký. Zázraky v Limpias Bůh svého cíle velkou měrou již dosáhl. A dociluje ho

i dále. Cílem tím není nic jiného než spása duší.

Důkazem toho je svědectví mnohých osob, jež dojmy vidění v Limpas, rozrušujícími duši jejich, našly opět cestu k Bohu. S pocity nejhlubší vděčnosti zaznamenaly souhrn všech zjevení a milostí, jichž se jim dostalo, buď do alba pamětního v sakristii anebo do některého časopisu neb deníku. Jak mnozí z nich byli dříve nevěrci a byli takto přivedeni ke světlu víry! Jak mnozí z nich byli odpadlími katolíky, ba i přímými nepřáteli církve, a zázraky sv. Kříže změnili se ve věrné, nadšené dítky její a přijímají horlivě sv. svátosti. Jak mnoho vlažných duší změnilo se v duše horlivé a vnitřní! Jak mnoho jich se povzbudilo k nadšené snaze po dokonalosti a svatosti!

A tak zázraky v Limpas dovršují účel, pro který Ježíš Kristus přišel na svět a pro který umřel na kříži, totiž spásu duší. Podle toho, co zjevil svaté Gertrudě a sv. Marketě Marii Alacoque, byl by Kristus hotov znova trpět i umřít pro spásu i jen duše jediné! Čím ochotněji bude konati zázraky, aby obracel a zachraňoval duše a aby posiloval všechny upřímné katolíky u víře jmenovitě v těchto hrozných, krilických dobách!

Účinky, jež tato zjevení vyvolala v srdcích, jsou tak hluboké, že se o nich jistý profesor medicíny takto vyslovil: „Věnoval jsem se lé-

kařské praksi po 20 téměř let. Viděl jsem umírat lidi bez počtu. Tři synové moji umřeli v mém náručí. Stál jsem u své milované choťi při smrtelném jejím zápase. Zažil jsem v životě na tisíce jiných dojmů smutných i radostných, ale z plného přesvědčení tvrdím, že kdyby se všechny slily v jeden a byly prožity v jediném okamžiku, nebyly by ani stínem onoho dojmu, jaký jsem pocítil, hledě na smrtelný zápas našeho Spasitele na kříži v Limpias“.

Proč ve Španělich — proč ne u nás?

Když jsme četli o zázračných zjevech limpiaských, namanula se mnohdy uvedená otázka. Vždyť toho je u nás potřebí více než kde jinde. Na to těžko odpovědět. Obraťme proto a ťažme se: Proč si božský Spasitel tuto zemi vyvolil a zázračnými zjevy tak vyznamenal? Pravděpodobně proto, že Španělsko vyniká nade všecky země úctou k božskému Srdci Páně a Panně Marii. Katolické smýšlení a cítění proniká všechen veřejný život, jak se ukázalo veřejným zasvěcením celé země Nejvyššímu Srdci Páně. Zasvěcování rodin božskému Srdci, k němuž před několika lety sv. Otec tak důrazně vybízel, ujalo se tam nejvíce, ba vlisklo zemi té zvláštní ráz.

Počet rodin zasvěcených Srdci Páně se nedá ani zjistiti. Hlavní sekretariát v Madridě

zaznamenal v letech 1914—17 přes 40.000 rodin v jediném tomto městě, kde zasvěcení bylo slavnostně provedeno. Kromě sekretariátu madridského jest ještě asi 80 jiných, z nichž na př. barcelonský již r. 1914 měl v seznamu více než 10.235 rodin, 20 městských úřadů, 44 školy, 46 gymnasií, 23 továren, 3 nemocnice a 2 soudní úřady, v nichž intronisace božského Srdce Páně vykonána. Sekretariát v Tarragoně má 6600 rodin, 37 obcí, 57 školy, 20 gymnasií, 5 soudů, 4 kasárny a t. d. Někde koná zasvěcení sám biskup.

Nejskvělejší důkaz hluboké, skoro všeobecné úcty Srdce Páně podalo Španělsko skoro v týž den, kdy začal božský Spasitel ve své ne-skonale lásce zázračným zjevením svým i srdce vlažných katolíků, ba i bludařů a nevěrců pro svou říši lásky získávat. Tehdy na hoře Los Angeles před branou madridskou, tedy ve středu země, postavena socha Srdce Páně 24 m vysoká. Byla pořízena z příspěvků celé země a stála asi 360.000 peset. Dne 30. května 1919 byla odhalena za slavnosti ne-vídané. Všichni biskupové ukazovali ve zvláštních pastýřských listech na sociální význam její a vyzývali věřící k modlitbě a přijetí sv. svátostí. Po celé zemi byly v ten den vyvěšeny prapory. V největším kostele madridském konal P. Malteo, známý apoštol úcty k Srdci Páně po tři dni pobožnost s kázáním. Dne 30. května ukončena slavným Te Deum ve všech kostelích. K slavnosti sešly se nespočetné zástupy

lidí z celé země. Zvláštní vlaky a automobily přivázely nové a nové účastníky. Konečně se dostavil sám král, královna a všichni hodnostáři dvorští, nejvyšší úředníci státní, vrchní velitel vojska a loďstva, papežský nuncius, kardinál primas španělský, asi 22 arcibiskupů a biskupů, zástupci všech řádů. Zásvětný úkon začal o půl dvanácté hodině. Papežský nuncius posvětil nejprve sochu. Po bouřlivých ovacích Nejsvětějšímu Srdci Páně sloužil madridský biskup na oltáři u sochy mši sv. Potom přistoupil král Alfons XIII. ke stupňům oltářním a předčítal za zbožného ticha klečících zástupů zvučným hlasem zasvěcení. Na to propukl lid v neutuchající projevy nadšení a úcty k Srdci Páně. Pak poklekl král a přijal se všemi přítomnými papežské požehnání z rukou madridského biskupa, jakožto delegáta sv. Otce. Potom šel průvod s Nejsvětější Svátostí. Kardinál-primas nesl monstranci, jež zapůjčena k slavnosti z královské dvorní kaple. Korunní princ D. Karlos, ministr vojenství a jiní světští hodnostáři nesli nebesa. Vojsko stálo s vytasenými šavlemi podél cesty, lid pěl hymny.

Čteme-li tyto dojemné zprávy o národní náboženské slavnosti, jež ve Španělsku není ojedinělou, nedivíme se, proč božský Spasitel právě takový lid si vyvolil. Ze všech evropských zemí se ve Španělsku žije nejkatoličtěji. Tam skutečně Pán nalézá víru a porozumění pro city svého Nejsvětějšího Srdce.

Španělové jsou také národem, jehož rukou nezkrvavěla litice válečná. Snažme se též prohloubiti náboženský svůj život, vždyť Pán Ježíš chce svými zázraky zjevití celému světu nekonečnou bolest, kterou mu způsobují hříchy, prameny to všeho neštěstí. Jemu, králi pokoje, a jedinému Vykupiteli z otroctví hříchu, buď čest a díky na věky!

Poselství božského Krista křesťanskému světu.

Tato zjevení božského Spasitele nejsou určena pouze pro Španělsko, nýbrž pro všechny křesťanský svět. Ježíš ukřižovaný si přeje býti lépe poznáván a něžněji milován. Ježíš na kříži si přeje přivábiti věřící všech národů k sobě, rozdávat milost a smilování, spasit a chránit dítky církve svaté před navštívením budoucích dní. V kříži jediné je spása. Na neštěstí naše doba na to zapomněla. Proto ona božská napomínání a božské výstrahy s kříže farního kostela v Lempias. Proč musí Kristus napomínati? Proč musí náš Spasitel varovati? Protože Kristus na kříži není už vpravdě uctíván, aneb aspoň jen povrchně a bezmyšlenkovitě. Ve mnohých křesťanských příbytcích není už kříže, a je-li tam přece, jak málo lidí rozjímá o mukách božského Trpitele jednou za den, nebo jednou za týden, ba dokonce jednou v roce!

V dřívějších dobách křesťanských otec rodiny velmi o to dbal, aby měl veliký, krásně vyřezávaný krucifix, opravdové umělecké dílo. Kříž ten byl chován v úctě jako rodinný poklad a dědil se jako posvátný ostatek s pokolení na pokolení. Visel v domě na nejčestnějším místě a denně se před ním konala společná modlitba. Dnes však, jak se věci změnily! Kde ještě uvidíte krucifix? Kde je láska a úcta ke sv. kříži? Kde jsou zbožní křesťané, kteří s láskou vzpomínají Kristova utrpení? Komu jsou ještě posvátny ony tři hodiny od 12—3 každého pátku? Kdo si bere vážně k srdci smrtelný zápas, jež vytrpěl náš Pán? Ach, kdo? Zhlížejme se často úctyplným pohledem na sv. kříž a boží milost zaplaví srdce naše. Pravím: úctyplným pohledem, neboť úcta je základem zbožnosti. Ó duše křesťanská! Pohlédni k prosebné, trpící tváři Kristově a hled' poznali z jeho smrtelného zápasu na kříži nesmírnou onu lásku, jež plnila svaté srdce jeho.

O b s a h .

	Strana
Stručné dějiny	5
Jaké zázraky se dějí na tom kříži?	7
Pohled Kristův	10
Závažná svědectví	12
Kdy a jak začaly tyto zázraky?	14
Zázraky, pozorované na svatém Kříži :	
Krev kane s obličeje . . .	16
Hněvivý pohled božského Krista .	17
Božská tvář ozářena	18
Svědectví lékařů a mediků :	
Smrtný zápas Páně	19
„Živý Kristus“	22
„Vzezření umírajícího“ . . .	23
Dr. L. Nieto vidí týž pronikavý pohled, jaký uzřel ve snách .	24
Prohlášení dra Peñamaria	26
Jiné úžasné zázraky :	
Co zažil lékař D. Pedro Cuesta z Paradinas de San Juan .	29
Nápadná uzdravení	34

Michael Maiz, seminarista .	35
Sdělení arcikněze Edvarda Miqueli	36
Zázračné uzdravení soud. lékaře z Noye	37
Podivuhodné zachránění	39
Co zažil fotograf	40

Svědectví kněží :

Objetí božského Krista v tichu nočním .	40
„Ano, viděl jsem jej umíratí a mrtvého !“	43
Sdělení kapl. Alfonse Büchela z Wollerau ve Švýcarsku	45
Sdělení kaplana Josefa Eisenlohra z Kirch- berku ve Švýcarsku .	48
Farář z Limpias	50

Biskupové dosvědčují zázraky ve svých pastýř- ských listech :

Světící biskup z Valladolidu ve Španělsku	51
Biskup z Pinar del Rio, Cuba	53
Jiný biskup .	54
Biskup z Olimpo	60

Jiná pozoruhodná svědectví :

Svědectví španělského vyslance Frant. Zea z Bermud .	62
Svědectví inž. bar. Beorlogni z Pamplony	63
Zpravodaj D. Jesus Juan	65
Inž. dr. Cesar Sanz ze Zaragozy	67
Spisovatelka Clementa . .	67
Zpráva učitelky Marie Ruiz Vallecilla	68
Notář z Huelvy D. Juan Cadiz .	70

	Strana
Svědectví dětí	71
Odpůrcovo svědectví	72
Úžasno !	75
Zavedení kanonisačního procesu .	77
Výklady zázraků limpiaských	80
Docilují zázraky v Limpias svého účelu ?	86
Proč ve Španělech — proč ne u nás ?	88
Poselství božského Krista křesťanskému světu	91

Sírotčinec v Slatinanech u Chrudimě

skýtá hřejivého tepla domova nyní již 50 sirotkům. Jsou mezi nimi děti malé, solva kolébce odrostlé i dospělejší do 15 let.

Školské sestry O. S. F. věnují jim svůj dům, obětují jim neúnavně všechny své síly, to však nestačí. Každý laskavý členář a členářka snadno vypočte, co stojí strava, ošacení, obuv, peřiny, ložní prádlo, potřeby školní, otop a svítivo za nynějších poměrů. A poněvadž Školské sestry O. S. F. vydržují několik ústavů a sírotčinců, obrací se správa ústavu k laskavým členářům a členářkám s uclivou a snažnou prosbou o dobrotivý příspěvek ať peněžitý nebo v potravinách, šatstvu, obuvi, ať v jakýchkoli věcech, které by mohly zmírniti její těžké starosti. Čistý vý-
těžek z této knihy a ostatních publikací, uvedených na zadní straně desky, jest věnován k vydržování sirotků. Proto objednej aspoň některé z nich.

Dobrotivý Bůh nenechá jistě bez odměny ani haléř ubohým sirotkům věnovaný. Denně se kupí dítky ty kolem oltáře sv. Rodiny v kapli ústavní a vroucně se modlí za své dobrodince. V nebi pak spojují otcové a matky své hlasy s prosbou svých dětí v sírotčinci a zdaž Srdce Boží odolá? Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou.

*Správa sírotčince v Slatinanech
u Chrudimě.*

Nákladem
Školských sester O. S. F.
na Král. Vinohradech Korunní 4
vydány byly ještě tyto publikace:

„Dějiny duše“ blahoslavené Terezie od Jezulátka, francouzské karmelitky. Je to vlastní, velmi zajímavý a poučný životopis, psaný na rozkaz představených Rozebráno. II. rozšířené vydání v tisku. Cena Kč

Její boj a vítězství. Životopis konvertitky nejnovější doby, Heleny Mostovc. Cena Kč 5.

Život sv. Markety Alacoque, dle nejnovějších pramenů zpracovaný, s 8 ilustr. Cena Kč 10.

Život sv. Markety Kortonské, veliké kajčnice XIII. století, s 5 ilustr. Cena Kč 3.--.

Život sv. Gabriela Possenti, studenta z řádu pasionistů, velikého divotvorce a svědce nejnovější doby. Cena Kč 10.

Život služebnice Boží Gemmy Galgani, dílo uchvacující myslíkou. Cena Kč 16.--, pošt. 16.50.

Svatá hodina Gemmy Galgani, dojemná pobožnost k přehořkému utrpení Božského Spasitele, jak ji sám tělo služebnici Boží nařídil. Cena Kč 2.

Božské Srdce Páně, umělecký obraz českého malíře prof. Dítěte, 60 cm vys. a 40 cm šir. Cena Kč 50.--, pošt. 52.50.

Modliba za duše v očistci 8 hal.

Modlitba k P. Marii, Dobré matce --- 4 hal.

Devítidenní pobožnost k sv. Gabrielu Possenti se stručným jeho životopisem. Kč 1.20.

Litanie k blahoslavené Terezii od Jezulátka, karmelitce 20 hal.

Pohlednice Božského Srdce Páně a svaté Markety Alacoque à 40 hal.

Vkusné barevné obrázky hlavy Ukřižovaného v Limpas à 40 hal.

Uměl. pohlednice Ukřižov. v Limpas Kč 1.

Obrázky sv. Gabriela Pos. 40 hal.